

60.010/A

MTI.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

kk 1.várható

kd/il már

1976. január 16.péntek /mti/

new york:

a bt-ülés folytatódik

prága:

antunes portugál külügyminiszter látogatása

róma:

moro beszámol kormányalakítási tárgyalásairól
pártjának

helsinki:

bvt-elnökség irodájának rendkívüli ülése
angoláról

-.-

- 1 -

7.10/il

Nm 7.10

k. 2. biztonsi tanács

ha/il már ne w york, 1976. január 16.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

az ensz biztonsi tanácsának közel-keleti vitája közép-európai idő szerint csütörtökön az esti órákban folytatódott. jakub bis ara, kuvait képviselője „kétértelműnek és károsnak”, nevezte a bt korábbi, 242. számú határozatát, amely nem foglalkozik a palesztin nép jogaival. „a megszállt arab területeket vagy az ensz alapokmánya előírásainak megfelelően lehet visszaszerezni, vagy - ha a biztonsi tanács nem cselekszik - fegyverrel szabadíthatók fel”, - mondotta a kuvaiti küldött, majd megállapította, hogy a palesztinok azért nem ismerik el izraelt, mert tel-aviv tagadja a palesztin nemzet létezését. bis ara bírálta az egyesült államokat, amiért 1973-ban a biztonsi tanácsban gyakorolt vétójával megakadályozta az izraeli megszállók elleni határozott intézkedéseket. az egyesült államok ezuttal is közölte, hogy megvétozza a saját, illetve izrael érdekeivel ellentétes határozati javaslatokat/.

jaksa petrics, jugoszlávia képviselője kiemelte: a pfsz részvétele a vitában világosan mutatja az új helyzetet. izraelt veszélyes politikája egyre jobban elszigeteli. a távolmarchadás és a fenyegetések nem béníthatják meg a világszervezetnek az izraeli politikával szembenálló többségét.

a jugoszláv küldött is emlékeztetett az egyesült államok 1973-ban gyakorolt vétójára és aláhuzta: „ennek nem szabad megismétlődnie. bt-nek lehetőséget kell kapnia a hatékony cselekvésre”, jugoszlávia támogatja a genfi békeértekezlet mielőbbi összehívását. a konferenciának tájékoztatnia kellene az ensz közgyűlését a biztonsi tanácsot tanácskozásainak eredményéről.

jaksa petrics támogatta az arab országok várható javaslatát, nevezetesen azt, hogy a bt egyezzen meg izraelnek az összes megszállt területről való kivonulása időrendjében.

lai ja-li, kina képviselője felszólalása jelentős részét szovjetellenes rágalmaknak szentelte.

/folyt. köv./
7.18/il

- 2 -

Nm 8.15

kk. 2./biztonsi folyt./il

peking szerint a jelenlegi közel-keleti helyzetért „a két szuperhatalom”, - de elsősorban a szovjetunió - felelős, mert „nem kívánják a rendezést”, „a szovjetunió ma az új világháború legveszélyesebb forrása”, - állapította lai ja-li, majd kijelentette, hogy „nem szabad irreális reményeket fűzni az ensz határozataihoz”,.

azután jakov malik nagykövet, a szovjetunió képviselője kért szót, és rendkívül erélyesen visszautasította a kínai kirohanásokat. malik emlékeztetett rá, hogy a pekingi delegátus egyetlen szóval sem ítélte el izraelt, és hogy kina elnevezte a genfi békekonferenciát, éppen úgy, mint a pfsz részvétele a biztonsi tanács vitájában. „peking célja a közel-keleti feszültség szítása és a fegyveres konfliktus e térségben. ezért a kínai politika lényegében arabellenes”, - mutat rá malik.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

ezután lai ja-li újabb képtelen rágalmakat szórt a szovjetunióra. azt állította, hogy a szovjetunió alacsony áron vásárolja az arab olajat, és „mesés haszonnal”, adja tovább. emel ett nyílt és titkos kapcولاتokat tart fenn izraellel, külügyminiszteri szinten is. egy másik kínai vád: míg amerika hadianyagot, addig a szovjetunió emberanyagot küld izraelebe. malik nagykövet megcáfolta és visszautasította ezeket a lehetetlen kijelentéseket. malik hitlerhez és göbbelshez hasonlította a kínai szónokot. /szerk. táj. rész vége/

ezt követően libia küldötte kért szót. megköszönte a szovjetunió és a szocialista országoknak, hogy önzetlenül támogatják az arab ügyet.

a bt péntek este folytatja vitáját. ülése a hétvégi szünet után, várhatóan a jövő héten ér véget.

--

kk. 4. panama - kuba

kf/il már

h a v a n n a, 1976. január 16./mti

fidel castro, a kubai forradalmi kormány elnöke résztvesz a latin-amerikai állam, illetve kormányfők júniusi panamavárosi csúcstalálkozóján - jelentette be az a kubai-panamai közös nyilatkozat, amelyet csütörtökön este hoztak nyilvánosságra havannában omár torrijos tábornok ötnapos hivatalos látogatásának befejeztével.

/folyt. köv./

- 3 -

7.30/il

Nm 8.40

kk. 4./ panama folyt./il

a két fél a közleményben elítéli az imperializmust és a gyarmaturalmat. felhívják a latin-amerikai népeket, kormányokat, hogy egyesítsék erőiket a közös ellenség ellen, a föld-rész egységének megteremtéséért.

a kubai nép támogatja a panamai nép jogos harcát a csatorna-övezet visszaszerzéséért.

mindkét kormány kifejezte készségét és elhatározását, hogy a világbéke megőrzésén munkálkodik. hangsúlyozták, hogy sürgős megoldást kell találni a latin-amerikai gazdasági problémákra.

..-

kk. 3. japán-uj konzervatív párt?

éb/il már t o k i ó, 1976. január 16.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

a parlamenti választások közeledtével japánban új „politikai párt”, szerveződik a liberális demokrata párt politikájával elégedetlen konzervatív elemekből.

a magát a „demokratikus kormányzat megreformálásáért küzdő társaságnak”, nevező szervezet azt tervezi, hogy az alsóházi választásokon mintegy tizenöt-tizenhat képviselőjelöltet vonultat fel a liberális demokrata párt ellen. célja meggyőzni a választókat arról, hogy igenis lehetséges a konzervatív politika megújítása. ugyanakkor azt is be akarja bizonyítani, hogy az ellenzéki pártok nem alkalmasak a hatalom átvételére. a szervezet politikai platformja olyannyira ellentmondásos, hogy nem lehet megállapítani, tulajdonképpen milyen irányzatról van szó. a platform egyebek között előírja a japán-amerikai biztonsági szerződés fentartását, s a béke-és barátsági szerződés megkötését a szovjetunióval, meg kínálat. sikra száll a nagytőke „tulzott egoizmusa”, ellen, de nem helyez kilátásba semmiféle törvényes korlátozást.

/folyt.köv./

7.40/il

- 4 -

Nm 8.30

kk. 3./japán folyt./il

a szervezet csupán abban tér el a konzervatív párt jelenlegi gyakorlatától, hogy a tevékenységéhez szükséges pénzt nem a nagytőkétől, hanem a kis- és közepes vállalatoktól kívánja összegyűjteni.

japán politikai körökben úgy vélik, a „független”, konzervatív szervezet igazi feladata az lesz, hogy a választások alkalmával a liberális demokrata párt keze alá dolgozzék olyan körzetekben, amelyekben erősek az ellenzéki pártok. az eddigi gyakorlat különben is azt mutatja, hogy a „független”, listán induló konzervatívok csatlakoznak a parlament konzervatív többségéhez.

..-

kk. 5. tömeges megtorlás

éb/il már t o k i ó, 1976. január 16./mti/

a japán belügyminisztérium jelentést tett közzé arról, hogy az 1975. április elsejével zárult 1974-es pénzügyi évben milyen büntetéseket szabtak ki a közalkalmazottakra. a jelentés szerint ezalatt csaknem 72 000 közalkalmazott kapott büntetést, harminc százalékkal több, mint 1973-ban.

/folyt.köv./

- 5 -

7.45/il

Nm 8.45

kk. 5./ tömeges folyt./il

a megbüntetett közalkalmazottak több mint kilencven százaléka tanár vagy tanító volt. több mint 67 000 közalkalmazottat - zömében pedagógust - részesítettek kisebb-nagyobb fegyelmi büntetésben azért, mert részt vettek a munkások és alkalmazottak tavaszi béroffenzívája alkalmával rendezett tömegsztrájkokban.

a jelentés szerint mintegy 67 000 közalkalmazottat figyelemztetésben részesítettek, 3500 esetben fizetés-csökkentést rendeltek el, csaknem 1000 embert felfüggesztettek, 200-at pedig elbocsátottak állásából.

--

kk 6. törökország - diákmegmozdulások

fm/fm um már an k a r a , 1976. január 16. /mti/

négy személy megsebesült, 5 embert letartóztattak, és egy pokolgép robbant csütörtökön ankarában - közölte a rendőrség.

a négy sebesült közül kettő középiskolás. ismeretlen tettesek golyói találták el őket, amikor távoztak a tanintézetből. két másik személy a merényletet követő rendőrségi hajszában sérült meg.

a lövöldözéssel csaknem egyidejűleg a török főváros egy másik középiskolájában pokolgép robbant. senki sem sebesült meg.

az incidensek kapcsán öt személyt letartóztattak.

a csütörtöki ankarai lövöldözést és pokolgépes merényletet egyetemisták közötti fegyveres összecsapások előzték meg. az 1975 november óta tartó diákvizsgák halálos áldozatainak száma a hét elején 17-re emelkedett. két egyetemista a kórházban belehalt sebeibe.

/folyt.köv./

- 6 -

8.00/um

Nm 9.00

kk 6. /törökország -...folyt./um

ankara négy legnagyobb egyeteme változatlanul zárva van. más felsőoktatási intézmények hallgatói bojkottálják az előadásokat.

súlyos incidensek történtek csütörtökön a közép-anatóliai konya városában is. ott botokkal és láncokkal felfegyverzett középiskolások vívtak egymással kézitűsát. öten megsebesültek. /afp, reuter/

--

kk 7. castro-nyilatkozat

kf/um már h a v a n n a , 1976. január 16. /mti/

fidel castro kubai miniszterelnök ismét hangoztatta, hogy az egyesült államoknak minden feltétel nélkül fel kell oldania kuba blokádját, mielőtt megkezdődnének a tárgyalások a két ország kapcsolatainak rendezéséről.

- a washingtoni kormány azt kérte, hogy változtassunk külpolitikánkon - mondotta castro. - ha a közeledésnek ez az ára, akkor, ha kell, még száz évig is várunk, de forradalmi elveinkből nem engedünk. mi nem vagyunk ellene a kapcsolatok kölcsönösen előnyös normalizálásának, de ellenzünk bármiféle feltételt.

a kubai miniszterelnök az újságírókkal folytatott beszélgetése során foglalkozott a kubai külpolitika időszerű kérdéseivel. az angolai helyzetet érintve hangsúlyozta, kuba kötelességének tartja, hogy segítse az újonnan függetlenné vált ország törvényes kormányát. „mi nem a szocializmust akarjuk rákényszeríteni az angolai népre, hanem támogatjuk függetlenségi harcát, jogainak védelmét. a kubai katonák csak azután mentek angolába, amikor a dél-afrikai zsoldosok kezdték előzőlni az országot, - állapította meg.

fidel castro peking angolai szerepéről szólva rámutatott: „az a szerep, amit kina vállalt angolában, hihetetlenül gonosz. peking a legfasisztább rezsimekkel szövetkezik, így például a dél-afrikai fajüldöző kormánnyal, vagy latin-amerikában a chilei fasiszta juntával.„

--

8.05/um

- 7 -

Nm 9.00

kk 8. rövid hírek

or/um már

1976. január 16. /mti/

b é c s : okp

„a marxizmus-leninizmus az osztrák kommunista párt tevékenységének alapja, - ezzel a címmel jelentetett meg segéd-könyvet bécsben az okp központi bizottsága a globus osztrák könyvkiadó gondozásában a tudományos szocializmus tanulmányozásához. /taszsz/

b r ü s s z e l : starfighter

gyakorlórepülés közben csütörtökön lezuhant a belga légi-erő egy starfighter f 104-es vadászgépe, az nszk határa közelében. a pilóta életét veszítette. /upi/

s t o c k h o l m : kender

kábítószeralapanyagot találtak a svéd vámhatóságok 21 pakisztáni repülőtisztinél csütörtökön a stockholmi repülőtéren. a 35 kiló indiai kenderet elkobozták, a tisztiket - akik egy svéd céghez repülőgépkatrészek átvételére érkeztek - letartóztatták. /reuter/

n e w y o r k : kórházak

az amerikai kórházak szövetségének elnöke bejelentette, hogy 15 év óta először csökkenő irányzatot mutat a felnőtt kórházi betegek száma. ennek oka a munkanélküliség növekedése és az a rendelkezés, amelynek értelmében az állástalanok elvesztik kórházi biztosításukat. az egészségügyi ellátás költségei egy év alatt újabb 17 százalékkal növekedtek. 1976-ban a kórházi ápolási díj személyenként naponta 135 dollár. /ap/

k e n n e t t : légitároló

békésen sakkozott a repülőtér parancsnokával, majd elköszönt és magánrepülőgépebe szállt egy pilótaigazolvánnyal rendelkező férfi a missouri állambeli kennettben. gépevel a repülőtér legtávolabbi sarkába gurult, ott leállította, kiugrott belőle, átszaladt a közeli négysávos autóúton, berohant a szemközti bankfiókba, pisztolyt szegezve a tisztviselőre, kinyitatta a páncélszekrényt és 24 500 dollárral távozott. visszatért a járó motorral várakozó géphez, majd hirtelen a levegőbe emelkedett és átrepült a szövetségi állam határán. személyazonosságát és jelenlegi tartózkodási helyét mindaddig nem sikerült megállapítani. /ap/

beszállt,

8.12/um

- 8 -

Nm 9.05

kk 9. kissinger - utitervek

or/um már

w a s h i n g t o n , 1976. január 16. /mti/

a washingtoni külügyminisztérium bejelentette, hogy henry kissinger a jövő héten - uton moszkvába - kedden megszakítja utját koppenhágában, ahol megbeszéléseket folytat anker jörgensen dán miniszterelnökkel és knud andersen külügyminiszterrel.

az amerikai külügyminiszter szovjetunióbeli látogatásának befejeztével, január 23-án brüsszelben tájékoztatja tárgyalásainak eredményeiről a nato tanács tagjait, majd madridba utazik, hogy a spanyol-amerikai kapcsolatokról tárgyaljon jános károly királlyal és a spanyol kormány képviselőivel. /reuter/

-.-

kk 10. sela

kf/um már

h a v a n n a , 1976. január 16. /mti/

a latin-amerikai gazdasági rendszer /sela/ caracasi miniszteri tanácskozása negyedik napján, csütörtökön fontos határozatokat fogadott el. a különböző kontinensekkel, valamint gazdasági tömörülésekkel kialakítandó kapcsolatokról szóló dokumentum a többi között leszögezi: „bővíteni kell a gazdasági együttműködést, tapasztalatcserét a szocialista országokkal, kgst-tagállamokkal.„

egy másik okmány a sela-tagországok közötti kereskedelem fellendítését, egymás termékeinek jobb megismertetését és a résztvevők számára előnyös kooperációt sürgeti.

a tanácskozáson résztvevő 25 ország minisztere elutasította az egyesült államok kereskedelmi törvényét, amely megkülönböztetéseket alkalmaz a sela több tagországa ellen.

jaime moncayo, a sela titkára ujságírók előtt rámutatott, hogy az októberben létrehozott rendszer nem helyettesíteni, hanem támogatni szándékozik az amerikai földrészen már működő gazdasági csoportosulásokat.

-.-

8.15/um

- 9 -

Nm 9.10

kk 11. ciprus

fm/sp um már n i c o s i a ,1976. január 16. /mti/

a ciprusi képviselőház csütörtöki zárt ülésén - két el-lenszavazattal - határozatot fogadott el. ebben felkéri glavkosz klerideszt, a parlament elnökét - aki az ülésen nem vett részt -, vonja vissza elhatározását, hogy lemond a szigetország két nemzetisége közötti politikai tárgyalásokon a görög küldöttség vezetőjének tisztéről.

a kérelmet tartalmazó határozatot parlamenti küldöttség vitte el a politikusnak. a parlamenti küldöttek között volt a ciprusi kül- és a belügyminiszter, valamint remy gorge, az ensz ciprusi politikai tanácsadója.

kleridesz e fejlemények nyomán csütörtökön a késő esti órákban közölte: szombatig eldönti, hogy megváltoztatja-e elhatározását.

glavkosz kleridesz 1968 óta vezeti a ciprusi görög tárgyalóküldöttséget. a két népközösség közötti tárgyalások 1975 szeptemberében szakadtak félbe. a legközelebbi találkozó február 17-én lenne esedékes. /reuter, ap, upi/

-. -

kk.12. pravda - peking szovjetellenességének valódi okairól

ht/so/ra már m o s z k v a ,1976. január 16. /mti/

a pravda pénteki száma közölte i.alekszandrov ,,ujabb historikus roham pekingben,, című cikkét.

a szerző a többi között megállapítja: mao és hivei rettenek azoktól a világtörténelmi sikerektől, amelyeket a szovjetunió és a többi testvéri ország a kommunista és szocialista építésben elért. ezek az eredmények rendkívül vonzó példaként szolgálnak az igazi kínai hazafiak szeretnék visszavezetni országukat a reális politikához, a tudományos szocializmushoz, a szocialista rendszer népeivel fenntartott barátságához.

/kinában is.

/folyt.köv./

9.10/ra

-10-

Nm 9.45

kk.12. / pravda - ... folyt./ra

mao és hivei azért gyűlölik a szovjetuniót, mert elárulták a béke és a szocializmus ügyét - folytatja alekszandrov. - kina történelmi tragédiája éppen az, hogy a pekingben hatalomra került renegátok számára teljesen idegenek a kínai népi forradalom valódi eszményképei.

az elmúlt évek meggyőzően bebizonyították, hogy mao és csoportja a demagóg ,,balossággal,, tulajdonképpen a kínai nép feletti önkényuralmát és azt próbálja leplezni, hogy nem törődik népe valódi érdekeivel, a kínai népköztársaság fejlesztésének szükségleteivel. diktatórikus és bürokratikus módszereket alkalmaznak.

alekszandrov rámutat, a pekingi propaganda azért törekszik népe megtévesztésére és a szovjetunióról alkotott elképzelések elferdítésére, mert a maoista vezetőség attól fél, hogy a kínai népköztársaság dolgozói választ követelnek: miért kell nekik lövészármokot ásni, miért kell háborúra készülni, és miért kell a nadrágszíjat szorosabb húzni, amikor a szovjetunióban és a többi szocialista országban gyárak és villanytelepek épülnek, emelkedik a nép életszínvonala?

a szovjetellenes rágalomhadjárattal nem lehet visszafordítani a történelem kerekét. a kínai nép létérdeke, hogy helyreálljon a barátság a szovjetunióval és a többi szocialista országgal, tartós legyen a béke. eljön az az idő, amikor a kínai nép ledobja béklyóit, amelyek akadályozzák a szocializmus viszonyai közötti előrehaladását a valódi szabadsághoz és a jóléthez. kérdőre vonják azokat, akik jelenleg a maoista hazugsággal mérgezik a kínai nép tudatát és a méltóságát sértik. így lesz, mert a történelem a legszigorubb bíró - fejezi be a szerző./taszsz/

-. -

kk.13. libanon

sjóti/ra már

b e i r u t , 1976. január 16. /mti/

csütörtök délutáni jelentések szerint libanonban valamennyi fronton folytatódtak a harcok. a helyzet az országban egyre romlik. a dbayah menekülttábor falangista megszállását követően a leghevesebb összetűzések színhelye damour városa volt, ahol néhány nappal ezelőtt rövid tüszünet lépett életbe. jelenleg a palesztin és muzulmán fegyveresek - válaszként a keresztény fegyveresek akcióira, amelyeket a menekülttáborok, elsősorban dbayah ellen hajtottak végre - ebben a térségben összpontosítják erőiket.

/folyt.köv./

9.15/ra

-11-

Nm 9.45

kk.13. / Libanon ... folyt./ra

a wafa palesztin hírügynökség pénteki közleménye szerint a palesztin erők csütörtök éjjel behatoltak a városba és megszállták a damouri várat. a harcok damour utcáin folynak.

a wafa közleménye beszámol arról, hogy chamoun libanoni belügy-miniszter, a jobboldali nemzeti liberális párt vezetője a libanoni légierő bevetését kérte a keresztények oldalán harcoló katonaság támogatására.

damour mintegy 20 000 lakosu kisváros: a lakosság nagy része keresztény. beiruttól délre fekszik, és stratégiai jelentőségét annak köszönheti, hogy a libanon-hegységen átvezető utvonalon mentén fekszik.

a beirutai harcokban csütörtökön 87 személy vesztette életét és mintegy 160-an megsebesültek. az ország különböző részeiből emberrablásokról érkezett hír.

frangié elnök csütörtökön folytatta megbeszéléseit a keresztény közösségek vezetőivel. az afp értesülése szerint frangié vasárnap találkozik asszad szíriai elnökkel.

ugyancsak a szíriai közvetítést hivatott előkészíteni az a tárgyalás sorozat, amelyet mikmat sehabi tábornok, a szíriai fegyveres erők vezérkari főnöke pénteken beirutban kezd a libanoni vezetőkkel. /afp, reuter, ap/

-. -

kk.14. usa - hírek

fm/sp/ra már

1976. január 16./mti/

w a s h i n g t o n

a „negyvenes bizottság”, élén állítólag brent scowcroft, ford elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója váltotta fel henry kissinger amerikai külügyminisztert - közölte pénteken a new york-i daily news.

/folyt.köv./

9.30/ra

-12-

Nm 9.50

kk.14. / usa - ... folyt./ra

a lap szerint a személycserét ford elnök utasítására az utóbbi hetekben hajtották végre.

a „negyvenes bizottság”, az amerikai hirszerző szervek külföldi tevékenységét koordináló fehérházi bizottság. kissinger külügyminisztert már többször vádolták azzal, hogy a bizottság vezetőjeként ő szervezte meg a fidel castro kubai miniszterelnök és a meggyilkolt salvador allende chilei államfő elleni akciókat.

brent scowcroft, a légierő volt tábornoka. 1975. november 3-án ő került a nemzetbiztonsági tanács élére, is kissinger helyett.

n e w y o r k

az 1968-ban meggyilkolt martin luther king néger polgárjogi harcos születésének 47. évfordulója alkalmából csütörtökön nagyszabású felvonulásokat tartottak az egyesült államok több városában.

a georgia állambeli atlantában, king szülővárosában, több mint 15 000 személy vonult fel. a tüntetők teljes foglalkoztatottságot, „segély helyett munkát”, követeltek. sürgették a munkanélküliség felszámolását.

a dél-karolina állambeli columbiában több mint tízezer néger gyűlt össze a polgármesteri hivatal előtt, követelve, hogy martin luther king születésének évfordulóját nyilvánítsák nemzeti ünnepé.

a new yorkiak is megemlékeztek a néger vezetőről. a város több száz lakosa vonult a szövetségi nyomozó iroda /fbi/ székháza elé, s követelte, hogy indítsanak új vizsgálatot martin luther king meggyilkolása ügyében.

l a k e c h a r l e s

mintegy száz fegyveres nyomult be csütörtökön az egyesült államokbeli lake charles/louisiana állam/ egyik építkezésének színhelyére, ahol megölt egy munkást, további ötöt pedig megsebesített.

/folyt.köv./

9.35/ra

-13-

Nm 9.55

kk.14. / usa - ... 2.folyt./ra

a payne és a keller társaság lake charles-i és houstoni ipar-telepein négy nap óta heves összezsúplások folynak. ezeket - az afp szerint - szakszervezeti harcok okozzák. a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetségének szóvivője szerint e támadó cselekményekért az afl-cio amerikai szakszervezeti központ a felelős. a lake charles-i ipartelep munkásai csatlakoztak az szsznsz-hez, amely az afl-cio nem ismert el.

houstonban egymillió dollárra becsülik a fegyveres összezsúplások okozta károk értékét. újabb incidensek megakadályozására ezer rendőrt vezényeltek ki a váro_sba./afp/

kk 15. spanyolország

pn/um már m a d r i d , 1976. január 16. /mti/

a madridi rendőrség szerdán este lecsapott az egyik baloldali katolikus szervezet épületében rendezett szakszervezeti gyűlésre, és - saját közlése szerint - ötven részvevőjét letartóztatta. az europa press hírügynökség viszont úgy tudja, hogy a rendőrök száz személyt vettek őrizetbe. a gyűlésen a különböző szakszervezetek képviselői egy közös, a demokratikus tánc és a demokratikus platform képviselőinek részvételével működő sztrájkbizottság megalakításáról tanácskoztak.

szerdán utcai tüntetést tartottak a madridi asszonyok. mintegy kétezren gyűltek össze az egyik csarnokban, majd a miniszterelnöki hivatal elé vonultak. petíciót akartak átnyújtani arias navarro kormányfőnek teljes egyenjogúságukat, demokratikus szabadságjogokat, az összes politikai foglyok szabadonbocsátását követelve. petíciójuk nem jutott el a miniszterelnökhöz, mert a rendőrség könnygázzal és füstbombákkal szétoszlatta a tüntető asszonyokat.

/folyt.köv./

- 14 -

9.40/um

Nm 10⁰⁰

kk 15. /spanyolország ...folyt./um

győzelemmel - egy új kollektív szerződés megkötésével - végződött a spanyol építőipari munkások sztrájkja. a telefon-társaság dolgozói viszont továbbra is részleges munkabeszünetekkel tiltakoznak egyik képviselőjük letartóztatása miatt. zárva van a legtöbb madridi és barcelonai bank. asturia tartományban beszüntette a munkát mintegy kétezer bányász. madrid körzetében változatlanul körülbelül 200 ezer ipari munkás sztrájkol. /reuter, upi, ap, dpa, adn/

-.-

kk 16. belgiumi ,,burgonyaháboru,,

ki/um sn b r ü s s z e l , 1976. január 16. /mti/

a belga fogyasztók hazafias érzelmeire apellált a kormány az országban kirobbant ,,burgonyaháboruban,,: azt kérte, hogy átmenetileg ne vásároljanak a maximálnál magasabb áron burgonyát, inkább fogyasszanak rizst vagy egyéb körítést. a belga asztalokról így egy időre hiányozni fog a megszokott zsirban sült krumpli, a frites, mivel az üzletekből két nap alatt szinte teljesen eltűnt a burgonya. azok a kereskedők pedig, akik továbbra is árulják, nem hajlandók a kormány által megszabott, kilogrammonkénti 10 frankos áron forgalomba hozni. a burgonya ára az elmúlt évben több mint ötszörösére növekedett, s ezért a hét elején rendelettel maximálták árát. a hivatalos ár azonban a szabadpiaci árnak csak mintegy fele, s a termelők ennél magasabb árért hajlandók csak eladni burgonyájukat a kereskedőknek.

a kormány hivatalos parlamenti bejelentése szerint a ,,burgonyaháboru,, tisztán spekulációs jellegű: az ország termése - bár kisebb volt, mint a korábbi években - teljes mértékben fedezi a szükségletet, sőt még exportra is jut belőle. nyugat-európában tavaly alacsony volt a termés, és különösen az északi országok és nagy-britannia importál nagyobb mennyiséget. a belga termelők és nagykereskedők igyekeznek inkább ezen a piacon értékesíteni árujukat, s a belföldi fogyasztást a felemelt árral akarják visszafogni. a kormány most bejelentette: felülvizsgálja a kiviteli engedélyeket is, a belföldi piacon pedig ragaszkodik a maximált árhoz. a burgonya ugyanis olyan fontos helyet foglal el a belga táplálkozásban, hogy az áremelés igen jelentékenyen hat az inflációs index alakulására. /kis csaba/

9.45/um

- 15 -

Nm 10⁰⁵

a szerkesztőségek tájékoztatására!!

kk 17. rabin - husszein

sj/ti um már w a s h i n g t o n , 1976. január 16. /mti/

washingtoni diplomáciai körökből származó értesülésekre hivatkozva ismét olyan hírek terjedtek el, hogy rabin izraeli miniszterelnök és husszein jordániai uralkodó titkos megbeszélésen találkozott. a meg nem nevezett diplomáciai források a találkozó szervezői között ford elnököt és kissinger külügyminisztert emlegetik. izrael és jordánia közvetlen kapcsolatfelvételének hírére az elmúlt néhány évben a világsajtó időről időre szenzációként közölte; ez az első eset azonban, hogy a találkozó létrehozásában az amerikai diplomácia is közreműködött. a hírügynökségek hozzáfűzik, hogy egyelőre a találkozó nem hozott eredményt, de a két fél úgy döntött, hogy további megbeszéléseket folytat a jordániai-izraeli megegyezés kérdésében.

az amerikai külügyminisztérium csütörtök este elhárította a felvilágosítást és annyit közölt csupán, hogy „nincs tudomása rabin és husszein találkozásáról.” /upi, dpa/

--

kk 18. angola

ku/so um már w a s h i n g t o n , 1976. január 16. /mti/

a nyugati hírügynökségek csütörtökön washingtonból hivatalos körökre hivatkozva hírül adták, hogy kissinger amerikai külügyminiszter kedden táviratot küldött a brüsszelben akkreditált amerikai diplomatáknak, és ebben „válságosnak” nevezte a szakadár angolai szervezet, az fnla katonai helyzetét. mint az a jelentésekből kiderül, az amerikai külügyminiszter a táviratot azért küldte a nato székhelyén dolgozó amerikai diplomatáknak, hogy azok nyomást gyakoroljanak a szövetségesek kormányaira az angolával szemben kialakítandó álláspontjukban.

/folyt.köv./

- 16 -

9.57/um

Nm 10.40

kk 18. /angola folyt./um

kissinger a táviratban közölte^a nyugat-európai szövetségesekkel, hogy a nyugatbarát fnla csapatai katonailag lényegében összeomlottak, az ország északi területein kénytelenek a zairei határ felé hátrálni. az amerikai külügyminiszter üzenetében a déli és a középső front katonai helyzetét a törvényes angolai kormány ellen harcoló unita szempontjából kedvezőnek tüntette fel. mint ismeretes, ezt a szakadár csoportot erőteljesen támogatják a dél-afrikaiak.

az amerikai külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy az mpla csapatai elfoglalták a tengerparti ambrizt, amely a fővárostól északra 100 kilométerre fekszik. a zairei határtól 65 kilométerre eső sao salvador várost az fnla kezdi kiűriteni. az fnla volt főhadiszállása, uige is az mpla csapatainak kezén van.

kissinger csütörtökön magához kérette az aesz-hez tartozó 37 ország washingtonban akkreditált nagyköveteit, és megvitatta velük az angolai helyzetet. a szomáliai nagykövet újságíróknak elmondta, hogy a találkozó során az amerikai külügyminiszter ismertette a nagykövek előtt washington angolai politikájának elgondolásait.

botswana washingtoni nagykövete kissinger tájékoztatója után közölte, hogy az amerikai külügyminiszter márciusban és áprilisban látogatást kíván tenni több nyugat-, közép- és kelet-afrikai országban.

dick clark szenátor csütörtökön közölte, hogy kissinger január 26-án hajlandó tanuskodni a kormány angolai politikájáról a szenátus külügyi albizottsága előtt. a szenátus a múlt hónapban megakadályozta, hogy a kormány újabb segélyeket folyósítson az angolai szakadár mozgalmaknak. /reuter, ap, afp/

--

- 17 -

10.02/um

Nm 10.45

kk.19. nszep - szervezeti szabályzat

pp/mh/ra sn

b e r l i n , 1976. január 16.

pinczési pál, az mti tudósítója jelenti:

a neues deutschland pénteki száma nyilvánosságra hozta a német szocialista egységpárt új szervezeti szabályzatának tervezetét. ezzel megkezdődhet a hét folyamán közzétett mindhárom jelentős dokumentum - az új pártprogram - tervezet, az 1976-80-as évek-re szóló ötéves terv direktívái és a szervezeti szabályzat tervezete - országos vitája, és döntő szakaszába lép az nszep idén májusban tartandó ix. pártkongresszusának előkészítése.

a szervezeti szabályzat tervezete bevezető részt és tizenkét fejezetet tartalmaz. a bevezető annak megállapításával kezdődik, hogy a német szocialista egységpárt a szocialista német demokratikus köztársaság munkásosztályának és dolgozó népének tudatos és szervezett élcsapata. mint azonosan gondolkodók önkéntes harci szövetsége, soraiban egyesíti a munkásosztály, a termelőszövetkezeti parasztok, az értelmiség és más dolgozók leghaladóbb képviselőit. az nszep megtestesíti és folytatja a német munkásmozgalom több mint százestendős történetének legjobb forradalmi hagyományait. a népet a szocializmus és a kommunizmus, a béke és a demokrácia biztosítása útján vezeti előre, s a marxizmus-leninizmus és annak alkotó alkalmazása és továbbfejlesztése révén a párt irányítja és vezeti a fejlett szocialista társadalom építését.

a dokumentum a továbbiakban kifejti:

- a párt egész tevékenysége arra irányul, hogy mindent megtegyen a munkásosztály érdekeiért, az egész nép javáért, a tömegek szocialista tudatának elmélyítéséért és a személyiség mindenoldalu fejlesztéséért. a párt a gazdasági erő állandó növelését, a gazdaságpolitika és a szociálpolitika egységét úgy tekinti, mint a legfontosabb alapot a dolgozó nép anyagi és kulturális igényeinek mindteljesebb kielégítésére.

/folyt.köv./

11.00/ra

-18-

Nm 11.20

kk.19. / nszep - ... folyt./ra

- a nszep ereje és legyőzhetetlensége sorainak ideológiai és szervezeti egységében, zártságában, az önkéntes és tudatos fegyelemben, minden kommunista aktív és áldozatos munkájában, a dolgozókhoz való szoros és bizalommal teljes kapcsolataiban, továbbá a szocialista hazafiságban és a proletár internacionalizmusban rejlik. a marxizmus-leninizmus elsajátítása és terjesztése valamennyi kommunista kötelessége. az nszep hozzájárul a marxizmus-leninizmus gazdagításához. megalkuvás nélkül vezeti a harcot a burzsoá ideológia minden jelensége ellen, az antikommunizmus és a szovjetellenesség ellen, a nacionalizmus ellen, a marxista-leninista elmélet mindenfajta revizionista elferdítése ellen. a párt öröködi a demokratikus centralizmusnak és a pártélet lenini normáinak, a vezetés kollektivitásának és a pártok belüli demokráciának szigorú megtartásán. fejleszti valamennyi tagjának aktivitását és alkotó kezdeményezését, minden módon elősegíti a kritikát és önkritikát.

- az nszep szüntelenül erősíti a munkásosztálynak a termelőszövetkezeti parasztok osztályával, az értelmiséggel és más dolgozókkal kötött szövetségét, s elvtársi módon együtt dolgozik a német demokratikus köztársaság nemzeti frontjában egyesült pártokkal és szervezetekkel.

- a nszep szüntelenül erősíti törhetetlen barátságát és testvéri szövetségét a szovjetunió kommunista pártjával, a kommunista világmozgalom előhadával. szorosan együttműködik a szocialista államközösség minden pártjával és népével, s a német demokratikus köztársaság ennek az államközösségnek szilárd alkotó része. az nszep egyuttal a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom különválaszthatatlan része, s a marxizmus-leninizmus és a proletárinternationalizmus alapján hozzájárul a kommunista világmozgalom egységének és egybeforrottságának szilárdításához, a kommunista és munkáspártokkal való testvéri kapcsolatok mélyítéséhez.

a tervezet i.fejezete a párttagokkal, azok kötelességeivel és jogaival foglalkozik. hangsúlyozza, hogy a párthoz való tartozás nagy elkötelezettséget jelent. tizenhét pontban felsorolja a párttagok kötelességeit és jogait. pontosan rendezi a pártba való felvételnél és a párttagság megszűnésének körülményeit. az nszepben továbbra is megmarad a tagjelöltség.

/folyt.köv./

11.05/ra

-19-

Nm 11.30

kk.19. / nszep 2.folyt./ra

a szervezeti szabályzat ii.fejezetét a tagjelöltségnek szentelték. eszerint tagjelölt az lehet, aki betöltötte 18-ik életévét. a tagjelöltségi idő általában egy év.

a iii. fejezet a párt szervezeti felépítését ismerteti és a pártbelüli demokráciát taglalja. hangsúlyozza, hogy a párt szervezeti felépítése a demokratikus centralizmus alapján történik.

a iv.fejezet a legmagasabb pártszervekkel foglalkozva kimondja, hogy rendes pártkongresszust általában öt évenként tartanak. szabályozza a rendes és a rendkívüli pártkongresszus összehívásának feltételeit, a központi bizottság, a politikai bizottság, a titkárság és a főtitkár megválasztásának körülményeit.

a további 3 fejezet a megyei, városi, járási és városi pártszervek és az alapszervezetek működésével foglalkozik. a viii.fejezet, amely „a párt és a szabad német ifjúság/fdj/„ címet viseli, megállapítja, hogy az fdj, az ndk ifjúsági szervezete a párt aktív segítője és tartaléka.

Akerületi

a ix. fejezet a német népi rendőrségben, a nemzeti néphadseregben, a határőrségben és a közlekedésügyben dolgozó pártszervezetek működését, a x.fejezet az állam és a tömegszervezetek választott szerveiben dolgozó pártcsoportok teendőit, a xi.fejezet a revíziós bizottságok feladatait tárgyalja, végül a xii.fejezet a párt anyagi eszközeit sorolja fel, s meghatározza a fizetendő tagdíj nagyságát.

..-

kk.20. fkp

ds/ra sn

p á r i z s , 1976. január 16. /mti/

pénteken ülést tart az fkp központi bizottsága, hogy - georges marchais főtitkár beszámolója alapján-megvitassa a február 4. és 8.között tartandó xxii. kongresszus előkészítését.

a l,humanité közli, hogy az fkp-nak a múlt év végén 491.000 tagja volt. 1975-ben 93.873 francia csatlakozott a párthoz. 1974. végén a párttagok száma 447 ezer volt, s a taglétszám egy év alatt 44 ezerrel növekedett.

/folyt.köv./

11.15/ra

Nm 11'45

-20-

kk.20. / fkp ... folyt./ra

ezek a számok egyrészt a párttagság létszámának gyors emelkedéséről tanuskodnak - mutat rá a l,humanité. - másrészt arra is figyelmeztetnek, hogy az év során az új vagy régi tagok közül elég sokan nem újították meg tagsági igazolványukat.

a megyei titkárok csütörtökön tartott értekezletén megállapították, hogy a párt taglétszáma néha ugrásszerűen növekszik az olyan üzemekben, ahol sok a külföldi munkás, de az ilyen helyeken különös gondot kell fordítani arra, hogy az új tagokat módszeresen bekapcsolják a párt munkájába. sokszor egyes nagyobb politikai akció során jelentkeznek új tagok a pártba, ám később ezek egy része gyakran „lemorzsolódik„ az alapszervi párttitkároknak arra kell törekedniük, hogy személyes kapcsolatot teremtsenek minden új párttaggal, s így megakadályozzák ezt az abnormisan nagyarányú lemorzsolódást - hangsúlyozza a l,humanité./dobsa jános/

..-

kk.21. biztonsági tanács - taszsz-jelentés

ht/so/ra már new y o r k ,1976.január 16. /mti/

a biztonsági tanácsban csütörtökön folytatódott a közel-keleti probléma vitája.

jaksa petrics, jugoszlávia képviselője támogatta a közel-kelettel kapcsolatos genfi békekonferencia felújítására vonatkozó szovjet javaslatot.

a továbbiakban kuvait, szaud-arábia, a benin népi köztársaság /dahomey/, valamint a libiai arab köztársaság képviselője rámutatott, hogy feltétlenül véget kell vetni a közel-keleten uralkodó veszélyes helyzetnek, s szavatolni kell a béke és a biztonság feltételeit a térség valamennyi állama számára.

nagy-britannia képviselője, ivor richard megjegyezte, hogy a j lenlegi ülésnek további impulzust kell adnia a közel-keleti tárgyalások újabb folyamatához. kiábrándulását és sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy izrael bojkottálja az ülést. a brit küldött leszögezte: izraelnek ki kell vonulnia a megszállt területekről, és meg kell találnia a lehetőséget a palesztinai nép törvényes jogainak fgyelembevételére.

/folyt.köv./

11.25/ra

Nm 11'55

-21-

kk.21. / biztonsági ... folyt./ra

a kínai népköztársaság képviselőjének felszólalása ismét bebizonyította, hogy a maoista rendszer az egyesült nemzetek szervezetében szorosán összefonódik mindazokkal, akik ellenzik az átfogó politikai rendezést a közel-keleten.

jakov malik, a szovjetunió képviselője, miután erélyesen visszautasította peking provokatív rágalmozásait, kijelentette, hogy a közel-keleti kérdésben elfoglalt kínai álláspontot a bt számos tagja nagyon helyesen úgy értékeli, hogy az leplezetlenül támogatja izrael agresszív politikáját. „a maoisták azt a dicstelen szerepet vállalták, hogy elvonják a világ közvéleményének és az egyesült nemzetek szervezetének figyelmét izrael agresszív politikájáról. ez az agresszor közvetlen segítése és az agresszió áldozatává esett arab országok törvényes érdekeinek elárulása, - mutatott rá a szovjet küldött./taszsz/

--

kk.22. angola - zambiai diákok

ku/mh/ra már l u s a k a , 1976. január 16. /mti/

a zambiai főváros, lusaka egyetemi városrészében csütörtökön diákok tüntettek az ország vezetőinek angolai politikája ellen. a fiatalok álláspontjukról nyilatkozatot tettek közzé. „bűnös árulással,„ vádolták kenneth kaunda elnököt, amiért nem hajlandó elismerni az angolai népi köztársaság törvényes kormányát. a felvonulók támogatásukról biztosították az mpta-t. vitathatatlannak mondták azt, hogy a zambiai vezetők a szakadár unita-t támogatják a törvényes kormány elleni harcában.

a diákok az unita vezérét, jonas savimbi-t „szakállas quislingnek, álforradalmárnak és hivatásos árulónak,„ nevezték.

rendőri alakulatokat vezényeltek az egyetemi negyedbe, ahol a többszáz diák tüntetett.

zambiának hosszú közös határa van angolával./reuter/

--

11.30/ra

-22-

Nm 12:00

kk 23 . batyickij

htso um már m o s z k v a , 1976. január 16./mti/

pavel batyickij marsall, a szovjetunió légvédelmi egységeinek főparancsnoka cikket írt a krasznoj zvezda, a szovjet hadsereg lapja pénteki számában.

a marsall a többi között rámutat, hogy a szovjet katonák lelkesen helyeslik és támogatják az szkp és a szovjet kormány bel- és külpolitikáját, minden erejükkel szilárdítják hazájuk gazdasági és védelmi erejét, s a szocialista versenyben elért jó eredményekkel készülnek az szkp xxv. kongresszusára. a légvédelmi erők személyi állománya mindent megtesz az ország légvédelmi határai megbízható védelme érdekében. a szovjetunió légvédelmi ereje állandó harci készenlétben van, a béke idején is minden pillanatban készen kell állnia, hogy visszaverje az erős, műszakilag jól felszerelt ellenség esetleges váratlan támadását. /taszsz/

--

kk 24. dzsibuti

ds/um sn p á r i z s , 1976. január 16.

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

robert ballanger, a nemzetgyűlési kommunista képviselőcsoport elnöke levelet intézett chirac miniszterelnökhöz, s felhívta a figyelmét, hogy dzsibutiban veszélyes módon kiéleződött a helyzet. a rendőrség ugyanis sorozatos házkutatásokat rendez a függetlenségi népi afrikai liga /lpai/ vezetőinél, és egyéb megfélemlítő intézkedésekkel is igyekszik elfojtani az lpai által képviselt széles népi mozgalmat, hogy biztosítsa a neokolonialista rezsim fennmaradását.

gaston defferre és alain vivier szocialista képviselők szintén tiltakoztak a miniszterelnöknél a dzsibuti események miatt. követelték, hogy mielőbb tartsanak valóban szabad választásokat, s majd az e választások alapján alakuló kormánnyal tárgyaljon a francia kormány a terület függetlenségének megadásáról.

/folyt.öv./

- 23 -

11.45/um

Nm 12:05

kk 24. /dzsibuti folyt./um

a l, humanité kommentárjában rámutat: a francia kormány megígérte, hogy függetlenséget ad a volt francia-szomáliának, de csak látszat-függetlenséget akar adni, s továbbra is hatalmon akarja tartani ali aref jelenlegi miniszterelnököt, aki eddig hűségesen kiszolgált a neokolonialista rendszert. a lakosság nagy többségének akaratát azonban az igazi függetlenségért sikra szálló lpai képviseli, amelynek nagy befolyását mutatja, hogy a múlt héten harmincezren vettek részt dzsibutiban az általa rendezett gyűlésen.

a l, humanité dzsibutiba küldött tudósítója rámutat arra, hogy ali aref a múlt héten látogatást tett párizsban giscard d, estaing elnöknél, s azóta fokozódtak az elnyomó intézkedések. az lpai növekvő befolyását jelzi, hogy ali aref pártjának 40 képviselője közül 13 szakított a miniszterelnökkel. e képviselők nyilatkozatukban leszögezték: „igazi függetlenséget akarunk, s továbbra is jó kapcsolatokat akarunk fenntartani franciaországgal, de elutasítjuk, hogy a francia kormány továbbra is ali arefet kényszerítse ránk, akit a nép már egyhangulag elítélt.,,.

..-

kk 25. szovjet alkotóművészek - pravda

sa/um már m o s z k v a , 1976. január 16./mti/

a moszkvai pravda pénteki számában a szovjet alkotóművészek, a szovjet értelmiség szerepével foglalkozik.

„a szocialista realizmus mindig szoros kapcsolatban állt az élettel, fontos szerepet játszott a kor problémáinak megoldásában. ezeknek a vonásoknak fokozott erővel kell megnyilvánulniuk a kommunizmus építésének újabb szakaszában, amelynek kereteit az szkp xxv. kongresszusa határozza meg,, - hangsúlyozza a cikk.

a lap rámutat, hogy a szovjet értelmiség az szkp ~~xxiv.~~ kongresszusának határozatai alapján a művészi munka formáinak fejlesztésével hozzájárult a kommunizmus építéséhez. az írók, filmművészek, zeneszerzők, a színházi és képzőművészet mestereinek alkotásait áthatja a kommunista pártosság, a humanizmus és az optimizmus.

/folyt.köv./

-24-

11.50/um

Nm 12.10

kk 25. /a szovjet ...folyt./um

az üzemek kulturális életének fejlesztése érdekében fejlődik az együttműködés a különböző alkotó közösségek, művészeti intézmények és az üzemi kollektívák között.

„nem kételkedhetünk benne - írja befejezésül a pravda-, hogy ezek a valóban demokratikus hagyományok a tizedik öt éves terv idején tovább fejlődnek, s ez az irodalom és a művészetek művelőinek új impulzusokat ad a jelenkor esztétikai megértéséhez, a párt és a nép alkotó tevékenységének hű ábrázolásához.
/taszsz/

kk 26. cia - l, humanité

ds/um sn p á r i z s , 1976. január 16. /mti/

a cia 44 párizsi ügynökének leleplezése - akiknek neveit a libération című napilap közölte - továbbra is élénken foglalkoztatja a francia közvéleményt.

a l, humanité vezércikkében elítéli poniatowski belügyminiszter magatartását, aki kijelentette: a kormány jól tudja, hogy kik a cia ügynökei franciaországban, de jobbnak véli, ha csak „megfigyelés alatt,, tartja őket, ez könnyebb feladat, mint a nyomozás „a még fel nem fedezett ügynökök után,,. „a cia tehát a francia kormány tudtával működik francia területen - írja a lap -, sőt poniatowski belügyminiszter még arról is biztosítja, hogy továbbra is szabad keze lesz franciaországban.,,.

a l, humanité egy másik cikkében újabb adatokat közöl arról, hogy a sdece /a francia hírszerzőszolgálat/ angolában szorosán együttműködik a cia-val, amint ezt a washington post a közelmúltban már leleplezte. különösen szoros ez az együttműködés a gazdag olajkinccsel rendelkező kabindában, amely angolának része, de amelyet el akarnak szakítani tőle. jean de costa, a flec nevű szeparatista mozgalom „vezérkari főnöke,, 1964-ig a francia hadsereg altisztje volt, s a flec számára toborzott zsoldosokat a sdece képezi ki és fegyverzi fel gabonban.
/és kémelhárító

/folyt.köv./

- 25 -

11.58/um

Nm 12.15

kk 26. /cia -...folyt./um

Ugyanakkor az fnla és az unita támogatásában is együttműködik a cia-val a sdece. a francia hadsereg „transall„ típusu repülőgépein szállítják nekik a fegyvereket, lőszeret és egyéb hadianyagot az angolai frontra. a különböző francia titkosszolgálatok ezenkívül egyes afrikai fővárosokban zsoldosokat is toboznak az fnla és az unita számára.

a lap hangsúlyozza: „az amerikai titkosszolgálatokkal való együttműködés angolában egyik megnyilvánulása az atlantizmushoz való visszatérésnek„ /dobsa jános/

-.-

kk 27. csou en-laj - Lengyel lap

ba/um sn v a r s ó , 1976. január 16. /mti/

a kultura című Lengyel hetilap legújabb számában közölte stanislaw glabinskinak, az egyik vezető lengyel kina-szakértőnek csou en-lajról szóló cikkét.

a kínai vezető elhunyt alkalmából írott cikkében glabinski rámutat: csak sajnálható, hogy olyan művelt, bölcs és tapasztalt ember, mint csou en-laj, a maoista csoport egyik vezető képviselője volt, hiszen ő érthette meg a leginkább, milyen károkat okozott kínának a maoizmus.

csou nem volt marxista, ideológiája a forradalmi és valaha haladó nacionalizmusból a kínai nagyhatalmi sovinizmussá alakult át, és nagy tudása ellenére intellektuális látóköre annak a kínai értelmiséginek zárt világa maradt, aki meg van győződve, hogy a kínai kultura az egész emberiség minden szellemi értékénél magasabbrendű.

- azt hiszem, hogy csou en-laj volt a marxista vezetők egész csoportjának legösszetettebb és legellentmondásosabb alakja. bizonyos fokig a legtragikusabb alakja is, mert neki kellett a legjobban megértenie mao ce-tung hibáit, bár ő maga is sokszor nagyban hozzájárult e hibák megvalósításához - írja glabinski. /barabás jános/

-.-

- 26 -

12.03/um

Nm 12'20

kk 28. szovjet parlamenti küldöttség

sa/um már b o n n , 1976. január 16. /mti/

hans-dietrich genscher, az nszk külügyminisztere pénteken bonnban fogadta azt a szovjet parlamenti küldöttséget, amelyet alekszej sityikov, a legfelsőbb tanács szövetségi tanácsának elnöke vezet. a találkozáson részt vett valentyin falin, a szovjetunió bonni nagykövete is. /taszsz/

-.-

kk 29. karamanlisz - kleridesz

fm/fm um ng n i c o s i a , 1976. január 16. /mti/

konsztantin karamanlisz görög miniszterelnök személyes üzenetben kérte glavkosz klerideszt: álljon el attól az elhatározásától, hogy lemond a ciprusi görög közösség tárgyaló küldöttségének vezetéséről, maradjon meg továbbra is e tisztségében, mert lemondása „árthat a nemzeti ügynek„.

karamanlisz üzenetét görögország nicosiai nagykövete csütörtökön szóban továbbította kleridesznek.

a görög kormányfő közbelépéséről egy nicosiában pénteken kiadott hivatalos közlemény adott hírt, majd azt a nicosiai görög nagykövetség szóvivője is megerősítette. /afp,upi/

-.-

kk 30. angola - tudósítói

ky/um sn a d d i s z a b e b a , 1976. január 16.

kereszty andrás, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

pénteken nyilvánosságra hozták az etiópiai ideiglenes katonai kormány arról hozott döntését, hogy etiópia az angolai népi egyedüli, törvényes képviselőjeként ismeri el az angolai népi köztársaságnak az mpla által alakított kormányát. az etiópiai külügyminisztérium ezzel egyidőben azt is közölte, hogy a hivatalos bejelentéssel azért késtek, mert etiópia az afrikai egységszervezet rendkívüli csucsértekezletének házigazdjaként felelősnek érezte magát az azonnali és elfogadható megoldás kidolgozásához szükséges légkör kialakításáért. az angolai népi köztársaság elismerésével egyidőben etiópia kormánya felhívta az angolai népet: tegye félre nézetkülönbségeit, és egyesüljön az mpla zászlaja alatt.

/folyt.köv.

- 27 -

12.30/um

Nm 12'45

kk.30./angola -...folyt./um

addisz abebában egyébként érdekes sajtóértekezletet rendezett az mpla. ismertették azt a dokumentumot, amely részleteket tartalmaz az fnla mozgalom tavaly november 17-én rendezett vezetői értekezletéről. a dokumentum akkor került a törvényes kormány csapatainak a kezébe, amikor csapatai elfoglalták az fnla által megszállt ambriz várost. /a luandától mintegy 110 kilométerre északra levő helység elfoglalásának hírért csütörtökön erősítette meg az angolai kormány./ a dokumentum szerint az fnla vezetőknek találkozóján részt vettek a politikai bizottság, a központi bizottság tagjai, valamint a tartományok delegátusai. arról tárgyaltak, hogy az mpla kormányának létrehozása és terjedő nemzetközi elismerése után milyen formában alakítson ellen-kabinetet az fnla a másik szakadár mozgalommal, az unitával együtt. a dokumentumból kiderül, mennyire törékeny, mennyi ellentétet hordoz az fnla és az unita szövetsége.

a jegyzőkönyv szerint roberto, az fnla vezetője kijelentette: azért huzódnak a tárgyalások az unitával, mert „annak vezetője, savimbi a határtalan ambíciók embere, s magának, valamint mozgalmának kívánja a „nemzeti egységkormány, kulcsposztjait. a dokumentum szerint roberto kijelentette: „az unitával való egységre kizárólag azért van szükség, nehogy angola neto /a törvényes államfő - szerk. megj./ ölébe hulljon, megegyeztek a küldöttek abban, hogy „a közös kormány csak ideiglenesen áll fenn, s ha „az fnla mozgalma megerősödött, akkor meg kell szüntetni azt, „számos delegátus bírálta az unita „törzsi, opportunistá jellegét, „s a „szövetséges, „mozgalom „kalandor szellemű expanzionista politikáját, „néhány nappal később a zairei kinshasában lefolyt tárgyalások eredményeként megalakult a roberto-savimbi-féle „egységkormány, „amelynek „egységéről, „sokat elárul a most nyilvánosságra került dokumentum.

--

kk.31. portugália - vegyes

fl/ra ng

1976. január 16. /mti/

l i s s z a b o n

mario soares, a portugál szocialista párt főtitkára hamarosan találkozik henry kissinger amerikai külügyminiszterrel - jelentették be pénteken a párt központjában.

/folyt.köv./

13.00/ra

-28-

Nm 13.10

kk.31. / portugália - ... folyt./ra

soares január 20-án egy amerikai egyetem meghívására az egyesült államokba utazik. útja során megbeszélést folytat majd kissingerrel és az amerikai kongresszus több tagjával is./afp/

p á r i z s

antonio spinola, a portugál köztársaság volt elnöke pénteken elhagyta a francia fővárost - közölték párizsi jól értesült források. uticélja nem ismeretes.

spinola ^{ex-}tábornok január 10-én érkezett franciaországba, miután a spanyol hatóságok kiutasították madridból./reuter/

--

kk.32. biró józsef

bj/ra sn

b o n n , 1976. január 16. /mti/

dr.biró józsef külkereskedelmi miniszter pénteken - nyugat-németországi látogatásának utolsó napján - josef ertl földművelésügyi minisztert kereste fel hivatalában, és egyórás megbeszélést tartott vele.

ezt követően pénteken délben biró józsef és az általa vezetett magyar gazdasági küldöttség hazautazott. a küldöttséget a köln-bonni repülőtéren hans friderichs gazdaságügyi miniszter bucsuztatta./bochkor jenf/

--

kk.33. luns

sz/ti/ra ng

r e y k j a v i k , 1976. január 16./mti/

joseph luns nato-főtitkár, aki közvetíteni próbál a nagy-britannia és izland között kirobbant ugynevezett „tőkeháborúban, „pénteken befejezte reykjaviki látogatását és visszarepült brüsszelbe. egyeztető tárgyalásait hétfőn folytatja londonban james callaghan brit külügyminiszterrel.

mint ismeretes, izland bejelentette, hogy megszakítja a diplomáciai kapcsolatokat nagy-britanniával, amennyiben a brit hadihajók nem hagyják el haladéktalanul izland egyoldaluan 200 mérföldre kiterjesztett felségvizeit. a közvetítő tárgyalások eredményeképp azonban a reykjaviki kormány hajlandónak mutatkozik mindaddig várni, amíg be nem fejeződnék luns londoni tárgyalásai./upi,afp/

--

13.25/ra

-29-

Nm 13.35

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk 15.sz. hírünkben /spanyolország/

szerda helyett mindenütt csütörtök irandó!!

/mti/

--

kk. 34. közlemény a kgst végrehajtó bizottságának 74. ülés-
szakáról

ht/so/il ng m o s z k v a , 1976. jan. 16./mti/

moszkvában január 13-16-án megtartotta 74. ülés-
szakát a kgst végrehajtó bizottsága.

az ülés-
szakán a tagállamok miniszterelnökhelyettesei
vettek részt: a bolgár népköztársaság részéről kiril za-
rev, a csehszlovák szocialista köztársaság részéről rudolf
rohlicek, a kubai köztársaság részéről - flavio bravo par-
do, a lengyel népköztársaság részéről - kazimierz olszewski,
a magyar népköztársaság részéről - dr. szekér gyula, a mon-
gol népköztársaság részéről - damdingijn gombozsav, a német
demokratikus köztársaság részéről - gerhard weiss, a román
szocialista köztársaság részéről mihai marinescu, a szovjet-
unió részéről - mihail leszecsco.

a végrehajtó bizottság ülés-
szakán részt vett nyiko-
laj faggyejev, a kgst titkára is.

a kgst és a jugoszláv kormány közötti megállapodás érte-
lében a végrehajtó bizottság ülés-
szakán munkájában részt vett
sz. gligorievics, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács tag-
ja.

az ülés-
szakán gerhard weiss, az ndk képviselője elnökölt.
/folyt.köv./
14.00/il

- 30 -

Nm 14.20

kk. 34./közlemény1. folyt./il

a végrehajtó bizottság megvizsgálta az együttműködés egy
sor fontos problémáját, és felvázolta e problémák megoldásának
módozatait. a vb megvizsgálta, és a tanács ülés-
szakán a közlekedési és szállítási ál-
terjesztés céljából jóváhagyta a közlekedési és szállítási ál-
landó bizottság jelentését a kgst-országok azzal kapcsolatos
együttműködésének fejlesztéséről, hogy biztosítsák a növekvő
nemzetközi utasforgalom és teherszállítás, a kgst-országok
közötti közlekedési és szállítási kapcsolatok fejlesztési prog-
ramját, valamint a kgst-országoknak a közlekedés és szállítás
területén kifejtett együttműködése főbb irányainak és felada-
tainak tervezetét 1976-80-ra és az azt követő időszakra.
✓között 1980-ig és az azt követő időszakra, továbbá KGST-országok
a felsorolt okmányok komplex intézkedéseket irányoznak
elő a vasuti és a közúti közlekedés, a határátkelőhelyek, a
tengeri és folyami kikötők, a belső víziutak és a nemzetközi
repülőtér rekonstrukciójára és műszaki felszereltségének
javítására. ezek az intézkedések biztosítani hivatottak a
kgst-országok közötti utasforgalom és teherszállítás lebonyo-
lítását. **✓lebonyolítását ✓jóváhagyta**

a végrehajtó bizottság javasolta a kgst-országoknak, hogy
ezen a téren már a folyó évben két- és többoldalu alapon kezd-
jék meg a konkrét munkálatokat.

a kgst végrehajtó bizottsága megvizsgálta a gépgyártási
állandó bizottság jelentését a komplex program ama része reali-
zálásának menetéről, amely a könnyűipar ágazatának gépekkel
és berendezésekkel való ellátásával kapcsolatos intézkedések
és kidolgozására vonatkozik. a munkálatok eredményeként a kgst-
országok megállapodásokat dolgoztak ki és írtak alá az érdekelt
országok megfelelő szerveivel egyrészt arról, hogy többoldalu
nemzetközi szakosodás és kooperáció alapján nagy termelési bá-
zisokat hoznak létre egyes textilipari berendezések gyártására,
másrészt a kötő-szövő-, a konfekció- és a nyomdaiparnak szüksé-
ges nagytermelékenységű gépek és berendezések gyártásának, vala-
mint a butorlapok és butorok gyártásához szükséges technológiai
gépsorok gyártásának szakosításáról és kooperációjáról. megáll-
pították: a felsorolt megállapodások realizálása lehetővé teszi,
hogy a kgst-országok könnyűiparának berendezésekre vonatkozó
igényeit a következő ötéves tervidőszakban és az utána következő
időszakban jobban kielégítsék.
/folyt.köv./
14.06/il

- 31 -

Nm 14.30

kk. 34./közlemény2. folyt./um

a végrehajtó bizottság, miután megvizsgálta a gépgyártási és a vaskohászati állandó bizottságok arra vonatkozó ajánlásait, hogy teljesebb mértékben elégtessék ki a csapágyipar szükségleteit kovácsoló-sajtológépekben, fémvágó szerszámgépekben, ideértve a többtengelyes automatikus esztergagépeket is, továbbá ellenőrző és mérő automatákban és műszerekben, csiszoló szerszámokban, valamint csapágyacélban, elfogadott a kgst-országoknak szóló több olyan ajánlást, amely komplex intézkedések megvalósítását irányozza elő ezen a területen.

az ülészenakon elfogadták a mezőgazdasági állandó bizottság arra vonatkozó ajánlását is, hogy az állattenyésztés takarmány-fehérjékben, növényi, állati és mikrobiológiai eredetű tápanyagokban mutatkozó szükségleteinek kiélégítése céljából működjenek együtt, és jóváhagyta az ezzel kapcsolatos főbb intézkedések megvalósításának tervét.

az elfogadott ajánlások előirányozzák a kgst-országok együttműködésének további elmélyítését a takarmánytermesztés anyagi és műszaki bázisainak megszilárdításában, valamint olyan új, nagy termelékenységű gépek létrehozásában, amelyek lehetővé teszik a takarmány készletezésének, silózásának és tárolásának nagyüzemi módszereit. előirányozzák a magas fehérjetartalmu takarmánynövények termesztésének kibővítését, valamint az állati eredetű fehérje-takarmányok előállításának jelentős növelését is.

a végrehajtó bizottság megvizsgálta az építkezési állandó bizottság ajánlásait a mongol népköztársaság lakásépítkezési problémái megoldásában való kgst-együttműködésről. az ajánlások előirányozzák, hogy a mongóliai lakásépítkezés gyorsabb fejlesztése céljából a kgst-országok dolgozzanak ki és hajtsanak végre többoldalu, illetve kétoldalu intézkedéseket a mongol népköztársaság építőipara és építőanyagipara anyagi-műszaki bázisai megteremtésének, illetve korszerűsítésének előmozdítására. a kgst-országok együttműködése elősegíti a lakásépítkezési program megoldását a mongol népköztársaságban.

/folyt.köv./

- 32 -

14.13/um

Nm 14.35

kk 34. /közlemény3.folyt./um

a végrehajtó bizottság továbbá megvizsgálta a kgst-országok jogi értekezletén, a kgst titkárságán, valamint a kgst szocialista világgazdasági intézetében kidolgozott jelentéseket, amelyek a nemzetközi gazdálkodó szervezetek létrehozására és tevékenységükre vonatkoznak. az ülésen határozatot hoztak arról, hogy a kitűzött feladatok végrehajtása céljából tovább kell tökéletesíteni a nemzetközi gazdálkodó szervezetek tevékenységét.

a végrehajtó bizottság megvitatta a szocialista világgazdasági intézet eddigi munkájáról, valamint 1976-80. évi munkájának főbb irányairól szóló jelentést.

a végrehajtó bizottság elfogadta a kgst polgári repülésügyi állandó bizottságának és a kgst egészségvédelmi együttműködési állandó bizottságának szabályzatát. a két állandó bizottságot a kgst-ülészenak xxix. ülésének határozata alapján hozták létre.

a végrehajtó bizottság megvizsgálta és jóváhagyta 1976. évi munkatervét, a kgst és a nemzetközi gazdasági, tudományos és műszaki szervezetek közötti érintkezések megteremtésével kapcsolatos intézkedések 1976. évi tervét, valamint a kgst 1976-ra szóló költségvetését.

az ülészenakon megvizsgálták a kgst-szervek gazdasági, tudományos és műszaki együttműködésének és tevékenységének kérdéseit is, amelyekkel kapcsolatban megfelelő határozatokat hoztak.

a kgst végrehajtó bizottságának ülészenaka a barátság és a kölcsönös megértés légkörében folyt le./taszsz/

---.---

kk 35. antunes - strougal

fl/um ng p r á g a , 1976. január 16. /rti/

Lubomir strougal csehszlovák miniszterelnök pénteken fogadta a csehszlovákiai látogatáson tartózkodó ernesto melo antunes portugál külügyminisztert.

/folyt.köv./

- 33 -

14.18/um

Nm 14.40

kk 35. /antunes -...folyt./um

a csehszlovák kormányfő a találkozó során kifejtette: csehszlovákia érdekelt abban, hogy politikai, gazdasági, műszaki és kulturális téren fokozza portugáliával az együttműködést. biztosította a portugál diplomácia vezetőjét, hogy a csehszlovák kormány megteremti az együttműködés kiszélesítéséhez szükséges feltételeket. strougal tájékoztatta antunest csehszlovákia politikai és gazdasági helyzetéről és terveiről is.

antunes nagyra értékelte azokat az erőfeszítéseket, amelyek csehszlovákia tesz a két ország kapcsolatainak fejlesztése érdekében. kifejezte azt a meggyőződését, hogy látogatása elősegíti a baráti és kölcsönösen előnyös kapcsolatok továbbfejlesztését.

melo antunes pénteken andrej barcak csehszlovák külkereskedelmi miniszterrel is találkozott. a két miniszter egyetértett abban, hogy minden lehetőséget meg kell ragadni csehszlovákia és portugália gazdasági kapcsolatainak fejlesztése érdekében.
/ctk/

--

kk 36. szovjet-nyugatnémet interparlamentáris megbeszélés
it/um ng b o n n ,1976. január 16. /mti/

a nyugatnémet bundestag épületében pénteken megkezdődött az első szovjet-nyugatnémet interparlamentáris szimpózium. a kétnapos tanácskozáson résztvevő szovjet küldöttséget alekszej sityikov, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa szövetségi tanácsának elnöke, az interparlamentáris unió szovjet parlamenti csoportjának elnöke vezeti. nyugatnémet részről a bundestag különböző frakcióinak képviselői vesznek részt a megbeszéléseken.

a szimpózium résztvevői meghallgatják több szovjet és nyugatnémet parlamenti képviselő előadását, megvitatják a képviselők szerepét az európai biztonság további megszilárdításában, valamint a szovjetunió és az nszk közötti együttműködés továbbfejlesztésének kérdéseit./taszsz/

.-

- 34 -

14.25/um

Nm 14.45

kk 37. portugália - vegyes - tudósítói

se/um sn l i s s z a b o n ,1976. január 16.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

rendkívül éles szavakkal bírálta a portugál munkásmozgalom soraiban megnyilvánuló baloldaliságot cunhal, a kommunista párt főtitkára a lisszabon melletti carnaxideban csütörtökön este mondott beszédében.

a politikus leszögezte: „itt az ideje, hogy megértsük végre, a baloldaliság, a szavakban megnyilvánuló radikalizmus nagy szerepet játszott azokban a sorozatos kudarcokban, amelyek a munkásmozgalmat és a fegyveres erők forradalmi szárnyát érték április 25. után. a haladó erők összehasonlíthatatlanul jobb helyzetben lehetnének, ha nem befolyásolták volna őket szélsőbaloldali, álforradalmi nézetek és akciók, s nem fejlődtek volna ki radikalista, szektás tendenciák.,,

cunhal hangoztatta: „néhány kommunista elvtárs is balos befolyás alá került, összetévesztette vágyait a valósággal.,, annak a véleményének adott hangot, hogy a kommunisták nem harcoltak elég erélyesen a baloldalisággal szemben.

felhívta a figyelmet annak veszélyére, hogy a tizenegy szakszervezet által az áremelések és a bérbefagyasztás miatt január 17-re szervezett tüntetést szélsőbaloldali elemek provokációra használják ki. „a reakció gyűjtősinórjának,, nevezte a szélsőbalosok tevékenységét.

a pkp főtitkára elmondta, hogy a faszizmus veszélye reális portugáliában. ugyanakkor úgy vélekedett, hogy rendkívül nehéz egy demokratikus front megalakítása, mert - mint mondotta - „a szocialista párt vezetői jobbra keresik a szövetségeseket, ellenséges magatartást tanúsítanak a pkp-val szemben.,, a nehézségek ellenére állandóan törekedni kell a kommunisták és a szocialisták, valamint a többi demokratikus erő közeledésére, megegyezésére és - ha lehet - egységére - mondotta cunhal. szükségesnek minősítette azt is, hogy közelebb hozzák a mozgalomhoz a balos befolyás alatt álló dolgozókat, hiszen „kp-ellenes csökönységükkel és vad szektásságukkal csak a jobb-
oldal malmára hajtanak vizet.,,
x x x

/folyt.köv/

- 35 -

14.40/um

Nm 15.00

kk 37. öportugália -...folyt./um

a portugál szocialista párt központi bizottságának titkár-sága csütörtökön este közzétett nyilatkozatában elítélte a szélsőbaloldal péntek estére és a szakszervezetek szombat délutánra tervezett lisszaboni tömegakcióját.

x x x

az a luta című portugál szociáldemokrata lap közlése szerint kiengedték börtönéből maltes soares századost, aki a salazari-caetanoi különleges rohamrendőrség parancsnokaként - a lap fogalmazása szerint - , a portugál antifasisztákkal szemben alkalmazott megtorlás történetének egyik legsötétebb figurája,,. a századost a hadsereg aktív állományába helyezték.

kk.38.külpolitikai hireink jegyzéke 1976. január 16-án 16.00 óráig

nc/zsu/a/ng

1976. január 16.

1. várható
 2. biztonsági tanács
 3. japán - új konzervatív párt ?
 4. panama - kuba
 5. tömeges megtorlás
 6. törökország - diákmegmozdulások
 7. cstro-nyilatkozat
 8. rövid hírek
bécs- okp
brüsszel: starfighter
stockholm: kender
new york: kórházak
kenett: légitábla
 9. kissinger - utitervek
 10. séal
 11. ciprus
 12. pravda - peking szovjetellenességének valódi okairól
 13. libanon
 14. usa - hírek
 15. spanyolország
 16. belgiumi,,burgonyaháboru,,
 17. rabin - husszein
 18. angola
 19. nszep - szervezeti szabályzat
- /folyt.köv./
16.20/a

- 36 -

kk.38./ külpolitikai.....folyt./-a

20. fkp
21. biztonsági tanács - taszsz jelentés
22. angola - zambiai diákok
23. batyickij
24. dzsibuti
25. szovjet alkotóművészek - pravda
26. cia - l, humanité
27. csou en-laj- lengyel lap
28. szovjet parlamenti küldöttség
29. karamanlisz - kleridesz
30. angola - tudósítói
31. portugália - vegyes
32. bíró józsef
33. luns
34. közlemény a kgst végrehajtó bizottságának 74.ülésszakáról
35. antunes - strougal
36. szovjet-nyugatnémet interparlamentáris megbeszélés
37. portugália - vegyes- tudósítói
38. hírjegyzék

-.-

kk.39. cunhal-beszéd - taszsz

fl/a/ng

L i s s z a b o n, 1976. január 16./mti/

alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára csütörtökön este beszédet mondott egy carnaxideben, lisszabon egyik külvárosában megrendezett tömeggyűlésen. megállapította, hogy portugáliában ma is megvannak a szabadságért, a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a szocializmusért vívott harc sikerének alapvető felvételei. bár a portugál forradalom nagy nehézségek közepette fejlődik, és súlyos veszélyeknek van kitéve, megvan az alapja arra, hogy a portugál nép bizakodva tekintsen a jövőbe.

cunhal figyelmeztetett rá, hogy még mindig reális a fasizmus portugáliába történő visszatérésének veszélye. ez a veszély az utóbbi időben még csak nőtt, mivel a reakció erői új pozíciókra tettek szert, újabb követelésekkel álltak elő, felforgató tevékenységet folytatnak és egyre nyíltabban lépnek fel a demokrácia ellen.

/folyt.köv./

16.30/a *17.05*

-37-

kk.39./ cunhal.....folyt./-a

Le kell leplezni a jobboldali sajtónak a baloldali erőket, különösen a kommunista párt ellen irányuló támadásait és harcolni kell a szélsőbaloldali megnyilvánulások ellen is, mivel ezek csupán a jobboldalnak kedveznek - szögezte le a pkp főtitkára, majd kijelentette: nem csak a kommunista pártot és a munkásmozgalmat fenyegeti veszély, hanem a demokrácia valamennyi hívét is. ilyen körülmények között a kommunisták készek egyesíteni erőfeszítéseiket azokkal, akik ellenzik a fasizmus restaurációját és sikraszállnak a forradalmi vívmányok megvédéséért.

alvaro cunhal támogatta azt a javaslatot, hogy tartssanak szabad, törvényhozó nemzetgyűlési választásokat. a választások - mondotta - elősegítik majd, hogy megszilárduljon az országban a demokratikus rend.

portugália gazdasági nehézségeiről szólva hangsúlyozta, hogy a kommunisták részéről a kormány gazdaságpolitikájával szemben elhangzott bírálatok nem jelentenek a hatodik ideiglenes kormány lemondására irányuló követelést./taszsz/

--

kk.40. indokinaí hírek

it/a

1976. január 16./mti/

h a n o i

borisz csaplin, a szovjetunió hanoi nagykövete csütörtökön a szovjet baráti társaságok szövetsége és a szovjet-vietnami baráti társaság nevében kereken egymillió rubel értékű ajándékot nyújtott át a vietnami népnek. az ajándék öt nyelvlaboratórium felszereléséhez szükséges berendezésekből, gépkocsikból, filmvetítőkkel, televízió-és rádiókészülékekből és más berendezésekből áll.

az ajándék átadása alkalmából a szovjet nagykövet az szkp, a szovjet kormány és a szovjet nép változatlan szolidaritásáról és további támogatásáról biztosítja a vietnami népet./vna/

/folyt.köv./
16.40/a

- 38 -

8. 14.05

kk.40./ indokinaí.....1.folyt./-a

dél-vietnam felszabadulása óta az észak-vietnami oktatásiügyi hatóságok 1400 tonnányi/ mintegy 7.4 millió darab/ tankönyvet és 80 tonna taneszközt juttattak el a déli országrészbe. a délvietnami hatóságok 1976-ban 283féle tankönyv gyártását tervezzik, összesen mintegy 22 millió példányban./vna/

v i e n t i a n e

Laosz tartományaiából a háboru során lerombolt gyárak, öntözőrendszerek és utak helyreállításáról érkeznek hírek.

a houa khong tartományban, muong sing-ben működő gépgyár munkásai jelentős mértékben növelték a javítóműhelyek számára gyártott alkatrészek mennyiségét és tovább javították termékeik minőségét. az összes textilgyárakban is felújították a munkát és megszervezték a mezőgazdasági eszközök gyártását. savannakhet tartományban megkezdődött a sókitermelés.

a laoszi kormány nagy figyelmet fordít a közlekedés fejlesztésére. az elmúlt évben több mint 900 kilométer utat építettek újjá. vientianetól délre a vdk segítségével pontonhidat létesítettek, ami lehetővé teszi a két ország közötti áruszállítások jelentős meggyorsítását./taszsz/

--

kk.41. sanchez nyilatkozata

wa/ti/a/ng

m o s z k v a , 1976. január 16./mti/

luis sanchez, a nicaraguai szocialista párt kb első titkára nyilatkozatot adott a taszsz tudósítójának. sanchez méltatta az szkp xxiv. kongresszusán kidolgozott békeprogram jelentőségét, valamint leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának ezzel kapcsolatos kiemelkedő tevékenységét.

a szovjetunió következetes politikája, amely a békés egymás mellett élésre irányul, egyrészt csökkenti az újabb világháboru veszélyét, másrészt széles lehetőségeket biztosít a világ összes népei és országai számára a gazdasági, tudományos és kulturális együttműködés további megszilárdításához. ezt bizonyítják leonyid brezsnyev eredményes tárgyalásai az egyesült államok, franciaország és más országok vezetőivel, valamint az európai biztonsági és együttműködési értekezlet eredményei is.

/folyt.köv./

16.55/a

- 39 -

8. 14.05

kk.41./ sanchez.....folyt./-a

sanchez az interjuban behatóan foglalkozott a latin-amerikai néptömegek harcának feltételeivel az 1975. nyarán megrendezett havannai találkozó után, amelyen a karib-tengeri országok munkás-és kommunista pártjainak képviselői vettek részt. hangsúlyozta, hogy a konferencián első ízben jött létre a kommunisták és az összes haladó erők egysége latin-amerikában és ez előmozdítja a kommunista és munkásmozgalom egységének kialakulását az egész világon. rámutatott, hogy latin-amerikában a politikai helyzet igen bonyolult: nő és erősödik a demokratikus mozgalom ereje, ugyanakkor azonban az imperializmus és a reakció ellentámadással próbálkozik. Luis sanchez hangsúlyozta, hogy kuba eredményei nagy hatással vannak a latin-amerikai országok fejlődésére és utalt arra, hogy a karib-tengeri szigetország forradalmi kormánya élen jár ebben a fejlődésben. ugyanakkor élesen elítélte a pekingi vezetést, emlékeztetve arra, hogy kína támogatja a chilei rezsimeket és az angolai szakadár mozgalmakat./taszsz/

-. -

kk.42. a kirgiz kp kongresszusa

pm/pr/a/ng

f r u n z e , 1976. január 16./taszsz/

frunzeban pénteken megnyílt a kirgiz kommunista párt xvi. kongresszusa. az első ülésen turdakun uszubalijev, a kirgiz kommunista párt központi bizottságának első titkára a kongresszus elé terjesztette a központi bizottság beszámolóját.

szovjet kirgizia eredményei - hangsúlyozta uszubalijev - a lenini nemzetiségi politikának, valamennyi szovjet köztársaság megbonthatatlan egységének gyümölcsei. az elmúlt öt éves tervben dinamikus, zavartalan ütemben fejlődött kirgizia gazdasága. a nemzeti jövedelem 27.8 százalékkal, a termelés volumene pedig 52 százalékkal nőtt. a termelés emelkedése révén érték el. hetven új ipari vállalat és üzemrész épült fel.

az elmúlt öt éves terv időszakában - mutatott rá uszubalijev - emelkedett valamennyi mezőgazdasági kultúra termés hozama, növekedett az állattenyésztés produktivitása.

/folyt.köv./

17.00/a

17.10

- 40 -

kk.42./ a kirgiz.....folyt./-a

a kirgiz kommunista párt eszmeileg, szervezetenként megerősödve kezdte meg kongresszusát - mondotta a központi bizottság első titkára. - jelenleg az anyagi termelés területén tevékenykedik a párttagok és tagjelöltek csaknem háromnegyed része. a kommunisták a kezdeményezői a termelés hatékonyságának emelésére irányuló hazafias mozgalmaknak is.

a beszámoló nagy figyelmet szentelt a tömegek körében végzett ideológiai munkának, a szakszervezetek, a komszomol-szervezetek szerepének, hangsúlyozva, hogy különös gondot fordítanak a dolgozók internacionalista szellemű nevelésének, a szovjet népek közötti testvéri barátság megszilárdításának.

az szkp központi bizottságának 1975. decemberi plénumán hozott határozatok világosan meghatározzák azokat a feladatokat, amelyek a pátra és a népre hárulnak a kommunista építés új szakaszában. kifejezésre jutnak ezek a feladatok az szkp központi bizottságának a xxv. pártkongresszus elé terjesztendő irányelveiben is, amelyek kijelölik a szovjet társadalom további fejlődésének útját - mutatott rá a kirgiz kommunista párt központi bizottságának első titkára./mti/

-. -

kk.43. rövid hírek

ba-nt-olt-ki-sa/a/ng

1976. január 16./mti/

v a r s ó: finn küldöttség

pénteken reggel négy napos látogatása befejeztével elutazott varsóból a finn parlament küldöttsége. a v.sukselainen képviselőházi elnök vezette delegációt csütörtökön fogadta henryk jablonski, a lengyel államtanács elnöke és piotr jaroszewicz miniszterelnök. a találkozón a két ország együttműködésének különböző területein elért eredményekről, valamint a helsinki záródokumentumban foglaltak megvalósítására tett erőfeszítésekről. folyt eszmecsere./mti/

/folyt.köv./

17.10/a

17.10

- 41 -

:kk.43./ rövid.....folyt./-a

b e l g r á d : amerikai képviselők

jugoszláviában tett rövid látogatás után pénteken el-
utazott az amerikai képviselőház külügyi bizottságának thomas
morgan elnök vezette küldöttsége, amely - mint azt belgrád-
ban hivatalosan közölték -, rendkívül szívélyes légkörű és
baráti eszmecserét folytatótt jugoszlávia és az egyesült álla-
mok együttműködéséről, valamint időszerű külpolitikai kérdésekről,
köztük a közel-keleti helyzet fejleményeiről,.,./mti/

b é c s : kitüntetés

pénteken délelőtt a bécsi magyar nagykövetségen ünnepség
keretében adták át a magyar országos béketanács kitüntető pla-
kettjét a bécsi nemzetközi békeintézetnek. a plakettet dr.
georg fuchs, az intézet elnöke vette át./mti/

b r ü s s z e l : magyar nagykövet

vince józsef, a magyar népköztársaság ujonnan kineve-
zett belgiumi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete pénteken
átnyújtotta megbízólevelét baudouin belga uralkodónak. a
megbízólevél átadásánál jelen volt hóbor jános nagykövetségi
tanácsos, havas károly kerskedelmi tanácsos és demeter györgy
alezredes, katonai és légügyi attasé./mti/

l i m a : népek barátsága érdemrend

a szovjetunió és peru közötti baráti kapcsolatok fejlesz-
tése érdekében végzett tevékenységéért a népek barátsága ér-
demrenddel tüntették ki ansunsió caballero mendezt, a perui-
szovjet kulturális kapcsolatok társasága és a perui béketanács
elnökét. a kitüntetést ünnepélyes keretek között csütörtökön
nyújtotta át leonyid kuzmin, a szovjetunió limai nagykö-
vete./taszsz/

/folyt.köv./

17.15/a

- 42 -

kk.43./rövid.....2.folyt./-a

g e n f : nemzetközi munkaügyi szervezet

genfben pénteken hivatalosan bejelentették, hogy a szaud-
arabiai királyság csatlakozott a nemzetközi munkaügyi szerve-
zethez. ezzel a szervezet tagországainak száma 127-re emelkedett.
/taszsz/

u j d e l h i : nyerere

dr.julius nyerere, tanzánia elnöke pénteken hivatalos lá-
togatásra uj delhibe érkezett. az india vezető politikusaival
folytatandó megbeszéléseken a két ország kapcsolatairól,
valamint nemzetközi kérdésekről lesz szó./adn/

-.-

kk.44. olasz kormányválság

mp/a/pi

r ó m a , 1976. január 16.

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

aldo moro kijelölt miniszterelnök pénteken beszámolt a
kereszténydemokrata párt vezetőségének kormányalakítási tár-
gyalásai első fordulójáról. a vezetőség jóváhagyta eddigi
tevékenységét, teljes támogatásáról biztosította, s felkérte,
folytassa erőfeszítéseit az új kormány megalakítására. moro
a jövő héten így újabb megbeszéléseket tart a pártok vezetői-
vel. kereszténydemokrata részről úgy ítélik meg, még van esély
megegyezésre jutni a szocialista párttal a gazdasági program-
ra vonatkozóan, s ezen az alapon rendezni a kormány összeté-
telére vonatkozó nézetkülönbségeket is.

a szocialista párti vezetők és moro első találkozója a-
zonban egy lépéssel sem hozta közelebb egymáshoz a felek állás-
pontját. éppen ezért egyre valószínűtlenebbnek tűnik, hogy mé-
gis közös nevezőre jutnak a gazdasági program és a kommunista
párthoz való viszony kérdésében. római politikai körökben
egyre borulátóbban ítélik meg a kormányválság megoldásának
kilátásait. jóllehet mindegyik párt azt hangoztatja, nem ki-
vánja a parlament feloszlását, a láthatáron egyre inkább kör-
vonalazódik ez az eshetőség.

/folyt.köv./

17.25/a

17.15

- 43 -

vk.44./ olasz.....folyt./-a

az oszp vezetősége közben kidolgozta azt az alternatív javaslatot, amellyel a lemondott moro-kormány gazdasági tervét fel kívánja váltani. a szocialisták gazdasági terve a foglalkoztatottság változatlan szinten tartását tartja elsősorban szem előtt és a termelési szerkezet részleges át-alkítását irányozza elő, míg a moro-kormány gazdasági terve a vállalkozók szemszögéből közelítette meg a válságproblémákat és a nehézségekkel küszködő vállalatok megsegítésére irányult elsősorban. kidolgozott egy válságellenes gazdasági tervet az olasz kommunista párt is. ez sok közös elemet tartalmaz a szocialista tervezettel, de nem teljesen azonos vele. továbbá tanácskozások folynak a pártok, illetve a szakszervezetek és a vállalkozók szövetsége között is a sürgető gazdasági intézkedésekről. így de martino szocialista párti főtitkár találkozott a cgil-cisl-uil csucsszövetség titkárságával, majd agnellivel, a confindustria elnökével. agnelli számos ponton, figyelemreméltónak és elfogadhatónak, ítélte az okp gazdasági elképzeléseit. ez a támogatás úgy értékelhető, hogy a tőkés vállalkozók - akiknek agnelli első számú szószólójuk - azt szeretnék, ha a kormányválság a kereszténydemokraták és szocialisták megegyezésével oldódna meg és elkerülhető lenne a parlament feloszlata, a kormányzat hónapokra történő kiesése.

a szakszervezeteket valamelyest megosztotta a váratlan kormányválság/ egyes csoportok helyeselték, a többség elítélte/. közös álláspontjuk azonban, hogy a mielőbbi megoldását sürgetik, s úgy a megoldás a dolgozók érdekeit szem előtt tartó gazdaságpolitikát eredményezzen.

V. hogy --

kk.45. antimaffia bizottság

mp/a/pi

r ó m a , 1976. január 16.

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

tizenhárom évi működés után befejezte tevékenységét és feloszlott az olasz képviselőház maffiaellenes állandó bizottsága. az utolsó ülés és szavazás tükrözte mélységes megosztottságát: a jelentést, amely a maffia tevékenységének felderítésére és felszámolására alakított bizottság sokéves munkáját foglalta össze, csupán a kereszténydemokrata tagok szavazták meg.

/folyt.köv./

17.30/a

- 44 -

kk.45./ antimaffia...folyt./-a

a bizottság kommunista tagjai külön-jelentést készítettek és szavazták meg a maffia történelmi, társadalmi és politikai gyökereit felsorakoztatva. a legmélyebb nézetkülönbség a két csoport között a maffia és a politikai hatalom összefonódásának megítélésében alakult ki. carraro, a maffiaellenes állandó bizottság kereszténydemokrata elnöke/ és a kereszténydemokrata többség/ szerint a maffia állandóan keresi ugyan a politikai hatalommal való összefonódást, a hatalmi szervekbe való beépülés módjait, „ ezt azonban csak rendkívül korlátozott mértékben sikerült volna elérnie.„ ezzel szemben a bizottság kommunista csoportja rámutatott, hogy sziciliában lényegében az egész kereszténydemokrata helyi hatalmi apparátus vádolható a maffiával való összefonódással, cinkossággal. giovanni lima, palermo volt polgármestere személyében konkrét neveket is szolgáltatott -/tényekkel együtt/ állításai igazolására.

a római parlament 1962-ben létesítette a maffia tevékenységét vizsgáló állandó bizottságot. első testes, több mint 2000 oldalas jelentését a bizottság 1968-ban terjesztette elő, ezt sok kritika érte. ezután új elnöklettel a bizottság folytatta munkáját és második jelentésében/1972-ben/ már mélyebben feltárta a jelenség gyökereit, megnyilvánulásait: így beszélt a maffia szerteágazásáról, szicilián kívül és a politikai hatalommal való összefonódásairól. szót ejtett de mauro palermói újságíró eltűnéséről, scaglione palermói főügyész meggyilkolásáról és a maffia más hírhedt bűncselekményeiről. rámutatott, hogy a maffia fennmaradása, a hatalmi szerveken belüli cinkosságoknak, tulajdonítható elsősorban, s arra, hogy szervezeti hiányosságok miatt aligha remélhető végleges felszámolása.

carraroc, a bizottság elnöke az utolsó ülés után kijelentette a sajtónak: „ a maffia, bár még nem teljesen leküzdött káros társadalmi jelenség, ma már elveszítette a multhoz képest félelmetes agresszivitását, mindenhova elérő, szerteágazó jellegét.„ ezt a derülátó megállapítást a bizottság egy része és a megfigyelők többsége korántsem osztotta.

--

17.40/a *de 18W*

- 45 -

kk.46. peking és a közel-kelet

pm/vea/bs

m o s z k v a , 1976. január 16./taszsz/

puszta szavaknál nem jelentenek egyebet a kínai személyiségeknek az arab népekkel való szolidaritásról, az izraeli agresszorok ellen vívott harcuk támogatásáról hangoztatott kijelentései - írja v. andrejev, a novosztyi szovjet sajtóügynökség hirmagyarázója.

- kína maoista vezetői a közel-keleti kérdésben nyilvánuló imperialistabarát politikát folytatnak, nem akarják észrevenni, hogy a még mindig megoldatlan közel-keleti válságért valójában a cionisták és az őket támogató imperialista körök a felelősek. makacsul hajtogatják, hogy a közel-keleti kérdés ,, a két szuperhatalom különböző területeken való elkeseredett küzdelmének következménye, amely ellenkezik a palesztinok és az arabok akaratával,, - mutat rá a hirmagyarázó, majd a következőket írja:

- peking minden lehetséges módon szítja a szélsőjobb- oldali és szovjetellenes hangulatot az arab országokban. propagandájában felkapja és terjeszti arab személyiségek minden olyan kijelentését, amely valamilyen formában bírálja a szovjetuniót.

- szavakban támogatva az arab országok népeit és a palesztinokat a cionizmus ellen vívott harcukban, a gyakorlatban szembeszegülnek a közel-keleti probléma igazságos megoldásával. ~~és ezzel~~ ^{valójában} ténylegesen az izraeli agresszorok érdekeit szolgálja. mint ismeretes, peking már régóta fellép a közel-keleti konfliktus békés rendezését célzó minden javaslat ellen, és bírálva a,, se háboru se béke,, állapotot, az arabokat a hadműveletek felújítására igyekszik provokálni.

a pekingi vezetők szüntelenül hangoztatják, hogy támogatják a palesztinai népet. minden esetben azonban, amikor a biztonsági tanácsban megvitatják a közel-keleti kérdést és határozatokat hoznak a palesztinai nép törvényes jogainak védelmében, a kínai népköztársaság delegátusa nem vesz részt a szavazásban./mti/

17.45/a *de 18.11*

- 46 -

kk.47. angola - vegyes

hl/a/bs

1976. január 16./mti/

l u a n d a

a taszsz luandai jelentése szerint az angolai népi köztársaság fegyveres erői az ország észak-nyugati részén megközelítették a szakadár utolsó erősségét, santo antonio do zaire kikötővárost. az fnla és a külföldi zsoldosok egységei fejvesztetten menekülnek a zairei határ felé. holden roberto, az fnla vezetője elhagyta csapatait és sietve kinshasába, zaire fővárosába repült.

az angolai népi hadsereg vezérkarának közleménye arról számolt be, hogy az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett emberekben és hadianyagban egyaránt. a heves harcokban majdnem teljesen felszabadították az ország északi részét. a lakosság örömmel fogadta az angolai népi köztársaság hadseregének harcosait.

az északi fronton végrehajtott támadással egyidejűleg az angolai népi hadsereg egységei a keleti és a központi fronton is csapásokat mérnek a dél-afrikai reguláris csapatok, a fehér zsoldosok és a lázadók egyesített erőire. ezek az erők délre szorulnak vissza benguela, silva porto és huambo/nova lisboa/ városok felé, annak ellenére, hogy újabb nagy amerikai nehézfegyverszállítványokat és friss dél-afrikai erősítéseket kaptak. luandába olyan jelentések is érkeztek, hogy az angolai népi köztársaság fegyveres erői fokozzák tevékenységüket az országot nyugat-keleti irányban átszelő benguelai vasutvonal mentén./taszsz/

p r á g a

a nemzetközi újságíró szervezet főtitkársága prágában pénteken nyilatkozatot tett közzé a nyugati országok egyes tájékoztató szerveinek kampányával kapcsolatban, amelyben tendenciózus megvilágításba helyezik az angolai helyzetet. ennek a kampánynak a fő célja az, hogy elterelje a közvélemény figyelmét az angolai népi felszabadítási mozgalom /mpla/ vezetőinek erőfeszítéseiről - állapította meg a nusz nyilatkozata /folyt.köv./

18.05/a *de 18.11*

- 47 -

:kk.47./ angola.....folyt./-a

a nusz felhívott minden haladó és demokratikus ujságíró, hogy még fokozottabban támogassa angolai kollégáinak igazságos ügyét és mindenütt terjessze az igazságot harcukról./ctk/

..-

kk.48. nyugat-európai hadiipari együttműködés

ki/a/pi

b r ü s s z e l, 1976. január 16./mti/

bár hivatalos nyilatkozatok szerint franciaország és a nato ugynevezett eurocsoportja együttműködéséről nem lehet szó, párizs kész a csoport tagjaival megvitatni a hadiipari együttműködést. a nato brüsszeli központjában úgy tudják, hogy a február elején rómban sorra kerülő tanácskozáson ennek az együttműködésnek lehetőségeit kívánják majd megvitatni. az atlanti szövetség hivatalosan ugyan nem részvevője az értekezletnek, mert franciaország hivatalosan nem akar kapcsolatba lépni a nato katonai szerveivel, de a szövetség már korábban javasolta a nyugat-európai hadiipar fokozott együttműködését, amely szerinte a fegyverzet szabványosítását, a hatalmas fegyverkezési költségek valamelyes csökkentését segíthetné elő. francia részről ugyanakkor jelezték: bármi-féle kooperációban csak úgy vesznek részt, ha az nem korlátozza az ország hadiiparát s biztosítja a francia fegyveres erők folyamatos, hazai forrásból történő felszerelését.

párizs ugyanakkor nem kíván egyelőre arról sem tárgyalni, hogyan lehet a nyugat-európai fegyverkezést összehangolni az amerikai hadiipar érdekeivel. ez eredetileg szerepelt az eurocsoport javaslataiban. a csoport tagjai korábban már kidolgozták ezzel kapcsolatos elképzeléseiket, ezeket azonban egyelőre nem terjesztik a római tanácskozás elé.

..-

18.10/a *del*

- 48 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk.10-es/ sela...../ hírünk 1.bek. 1.sorában

latinamerikai gazdasági szervezet

irandó helyesen!

..-

kk.49. nato - kissinger

ki/a/pi

b r ü s s z e l, 1976. január 16./mti/

callaghan angol külügyminiszter is részt vesz a nato állandó tanácsának jövő pénteki ülésén, ahol amerikai kollégája, kissinger ad tájékoztatást a hadászati fegyverrendszerek korlátozásával kapcsolatos moszkvai megbeszélésekről. a brüsszeli nato-központban sorra kerülő ülést hivatalosan nem miniszteri szinten tartják meg, de lehetséges, hogy más tag-államok is külügyminiszterükkel képviseltetik magukat. a tanácsot korábban is rendszeresen tájékoztatták a salt-megbeszélésekről, bár a stratégiai fegyverrendszerek nincsenek az atlanti szövetség integrált katonai szerveinek alárendeltségében.

nato körökben érdeklődéssel várják az amerikai külügyminiszter megbeszéléseit a szovjet fővárosban és arra számítanak, hogy amennyiben sikerül előbbre jutni a salt-megbeszéléseken, azok eredménye kihathat majd a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokra is.

..-

kk.50. alsó-szászország

bj/a/pi

b o n n, 1976. január 16.

bochkor jenő, az mti tudósítója jelenti:

ernst albrechtnek, alsó-szászország új kereszténydemokrata miniszterelnökének három héten belül/ tehát számítások szerint február 3-ig/ kell bemutatnia kormányát a tartománygyűlésben.

/folyt.köv./

18.20/a *del*

- 49 -

kk.50./ alsó-szászország.....folyt./-a

mint ismeretes, az ellenzék jelöltje néhány párttűtő koalíciós képviselő szavazatának köszönhető, hogy a napokban tartományi miniszterelnökké választották.

a kormányt azonban a tartománygyűlésnek névszerű szavazással kell megerősítenie és így elképzelhető, hogy albrecht mégis kisebbségbe szorul, mert az átállóknek különben színt kellene vallaniuk.

ezért sokan elképzelhetőnek tartják, hogy a tartományi gyűlés erőviszonyainak végleges tisztázása céljából új választásokat írnak ki alsó-szászországban.

több szociáldemokrata képviselő - aki a csütörtöki fordulatot jogosan a legutóbbi választási eredmény durva megamisításának tekinti - állást foglalt az új választások kiírása mellett.

pénteki bonni sajtóértekezletén viszont helmut kohl jobboldali kancellárjelölt, a cdu elnöke elutasította az új helyi választások gondolatát és azt hangoztatta, hogy a cdu-nak / ha nem talál koalíciós partnert / szükség esetén kisebbségi kormányt kell alakítania.

ha ellene az spd-fdp koalíció bizalmatlansági indítványt terjeszt elő, akkor is van lehetősége albrechtnek a kormányon maradásra, hiszen a párttűtők ez esetben ismét titkosan szavaznak és nyilván megakadályozzák a szociálliberális többség kialakulását. albrechtnek ekkor a megerősítéshez elegendő lenne a viszonylagos többség is. nyilvánvaló azonban az is, hogy egy kisebbségi kormány alkalmatlan lenne érdemi vezetésre és a saar-vidéki kormány sorsára jutna, ahol a patthelyzet lehetetlenné teszi az érdemi törvénykezést.

nem véletlen tehát, hogy a jobboldal mind erősebb nyomatást gyakorol a szabad demokratákra. arra akarja rávenni őket, hogy előbb tartományi szinten, később pedig országosan mondják fel szövetségüket a szociáldemokratákkal és lépjenek koalícióra a cdu-val. egyes hírek szerint a cdu azzal kecsegteti az fdp-t, hogy a szövetségi tanácsban az alsószász kormány nem akadályozza meg mégsem a lengyel-nyugatnémet megállapodások ratifikálását, ha cserébe a szabad demokraták felzárkóznak albrecht mellé.

/folyt.köv./
18.25/a *18.50*

- 50 -

kk.50./ alsó-szászország....2.folyt./-a

vannak olyan feltevések is, amelyek szerint a tartományban kialakulhatna egy cdu-spd nagykoalíció is, jóllehet ezeket a feltevéseket szociáldemokrata részről eddig erélyesen elutasították.

-. -

kk.51. az fkp kb plénuma / ld.kk.20./

vz/a/bs p á r i z s ,1976. január 16./mti/

pénteken párizsban összeült a francia kommunista párt központi bizottságának plénuma. az ülés résztvevői jóváhagyták a párt közelgő xxii. kongresszusának előkészületeiről szóló beszámolót, amelyet a politikai bizottság nevében georges marchais főtitkár terjesztett elő. jóváhagyta a plénum a politikai bizottságnak a kb legutóbbi ülése óta végzett tevékenységét is./taszsz/

-. -

kk.54. portugália

fe/a/bs l i s s z a b o n ,1976. január 16./mti/

a portugál szocialista párt országos titkársága pénteken nyilvánosságra hozott közleményében elhatárolta magát a szélsőjobboldali és az ultrabalos irányzatoktól. a közlemény megbélyegzi az olyan szélsőjobboldali megnyilvánulásokat, amelyek kérdésessé akarják tenni a portugál forradalom alapvető vívmányait s jobboldali diktatura utját egyengetik. a dokumentum ugyanakkor bírálja az ultrabalos irányzatokat is, mert azok, tagadják a demokratikus alternatíva lehetőségét, portugáliában. megállapítja továbbá, hogy jobboldali uszításra tüntettek a közelmúltban braga városában a középbirtokosok a földreform ellen.

a közlemény kitér az ország északi területein végrehajtott merényletekre is, és azokat ellenforradalmi megnyilvánulásnak minősíti. a portugál szocialista párt végül bírálja azokat, akik - mint például a portugál kommunista párt - tiltakoznak az alapvető közszükségleti cikkek árának emelése miatt.

/aifp/

18.45/a *18.50*

-. -
- 51 -

kk.52. Libanon -2./ Lásd kk.13./

csr/pr/a/bs

b e i r u t , 1976. január 16./mti/

a libanoni légierő pénteken először avatkozott be a kilenc hónapja tartó harcokba, a jobboldali fegyveresek oldalán. a légierő bevetése előtt lezárták beirut nemzetközi repülőtérét. a libanoni főváros és a külvilág között megszokadt a telex és a telefonösszeköttetés.

a légierők két vadászbombázója a beirut-damaszkusz közötti főútvonalon, beiruttól tíz kilométerrel délre, a nemzetközi repülőtértől néhány száz méternyire rakétákkal lőtte a baloldali fegyveresek és palesztin csapatok állásait. a hadsereg szóvivője a légitámadást azzal indokolta, hogy a baloldali fegyveresek bekerítették a libanoni hadsereg beirutból damourba tartó konvoját. a légierő gépei damour külvárosában bombázták a mohamedán és a palesztin csapatok állásait. meg nem erősített hír szerint légitámadás érte a beirut déli külvárosainál fekvő sabra palesztin menekült táborát is. az afp szerint a bagdadi rádió a wafa palesztin hírügynökségre hivatkozva jelentette, hogy a palesztin légvédelem a libanoni légierő beavatkozásakor damour felett lelőtt egy katonai helikoptert. találat érte a libanoni légierő egy vadászbombázóját a beiruti nemzetközi repülőtér közelében végrehajtott légitámadás alatt.

a hírügynökségeknek egyelőre nincs értesülésük arról, vajon a légierő bevetését karami miniszterelnök rendelte-e el, aki egyidejűleg hadügyminiszter is. emlékeztet, hogy karami mindaddig elutasította a jobboldal követelését, hogy adjon parancsot a libanoni fegyveres erők beavatkozására, ami egy értelmű lenne a baloldali és a palesztin erőkkel való leszámolás elrendelésével. a mohamedán vezetők pénteken sürgős tanácskozásra ültek össze, hogy megvitassák a légierő bevetésének következményeit. sehabi tábornok, a szíriai fegyveres erők vezérkari főnöke pénteken, közvetlenül a repülőtér lezárása előtt beirutba érkezett. először frangié elnökkel tárgyalt, majd karami miniszterelnökkel és más mohamedán politikusokkal telefonon tanácskozott. este visszautazott damaszkuszba.

beirut valamennyi negyedében, damourban és tripoliban egész nap folytak a harcok. az utóbbi 48 órában az összecsapásoknak 112 halott és 250 sebesült áldozatuk volt./ap,afp,upi,reuter/

18.55/a *ll*

- 52 -

kk.55. bvt irodájának ülészsaka

pm/pr/a/bs

h e l s i n k i, 1976. január 16./mti/

helsinkiben pénteken a finlandia házban 38 ország, köztük az angolai népi köztársaság küldöttségének részvételével megnyílt a béke világtanács elnöksége irodájának ülészsaka.

az ülészsak fő témája az angolai helyzet és az imperialista agresszió ellen harcoló angolai néppel való világméretű szolidaritási kampány megszervezése.

ugyanakkor megvitatják a fegyverkezési hajszára megszüntetését és a leszerelést sürgető új stockholmi kiáltvány támogatására indítandó kampány megszervezésének kérdéseit, valamint a közel-keleti helyzettel és a nemzetközi békemozgalom más időszerű feladatait.

három napig tart az ülészsak.

x x x

urho kekkonen, a finn köztársaság elnöke pénteken fogadta a béke világtanács elnöksége irodájának tagjait. ebből az alkalomból kijelentette: finnország a háború és a béke kérdéseiben nem semleges ország. mi a béke hívei vagyunk, a háborút ellenezzük. az 1975-ös év nemcsak finnország számára volt igen jelentős, hanem az egész világ számára is.,, helsinkii szelleme,, az elkövetkezendő években is éreztetni fogja hatását, különösen az olyan szervezetek tevékenységére, mint a béke világtanács.

romesh chandra, a bvt főtitkára megelégedését fejezte ki a fölött a szerep fölött, amelyet finnország betölt az európai biztonság és az államközi együttműködés megszilárdításában. chandra tájékoztatta a finn köztársasági elnököt a pénteken megnyílt ülészsak feladatairól./taszsz/

--

19.00/a *ll*

- 53 -

kk.53. schweitzer

pp/th/a/pi b e r l i n, 1976. január 16./mti/

az ndk-beli albert schweitzer bizottság pénteken nyilatkozatban üdvözölte, hogy a humanista lambaréné-i hagyatéka /gabon/ mégis tovább folytatja működését. a nyilatkozat emlékeztet rá, hogy a bizottság 1963-ban történt alapítása óta sokszor sietett a kórház megsegítésére. tizenhárom év alatt az ndk-ból 29 segélyküldemény érkezett lambarénébe. az ndk tovább folytatja segélyek küldését az őserdei kórháznak./pinczési pál/

--

kk.56. előnyös gazdasági kapcsolatok

et/th/a/bs l o n d o n, 1976. január 16./mti/

peter shore, nagy-britannia kereskedelemügyi minisztere az angol-szovjet kereskedelmi kamara londoni ülésén kijelentette, hogy az 1975. februári brezsnyev-wilson találkozó jelentősen hozzájárult a szovjet-angol kapcsolatok fejlődéséhez.

a mintegy 400 üzletember és minisztériumi vezető előtt mondott beszédében peter shore hangsúlyozta, hogy a szovjet és a brit államférfiak találkozási kedvező politikai légkört teremtettek s ez elősegítette a szovjet-angol gazdasági, kereskedelmi és ipari együttműködés fejlődésének meggyorsítását. ezzel kapcsolatban a brit kereskedelemügyi miniszter külön kiemelte a két ország között moszkvába aláírt hosszúlejáratu gazdasági, ipari és tudományos-műszaki együttműködési program fontosságát./taszsz/

--

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk.57. mpla - ap ismertetés

ku/mh/a/bs johannesburg, 1976. január 16./ ap/

az mpla luandában, az akkori portugál gyarmat fővárosában alakult meg 1956 december 10-én. első tagjai angolai és portugál kommunisták voltak.

/folyt.köv./
19.20/a

- 54 -

kk.57./ mpla.....1.folyt.szerk.táj./-a

az angolai népi felszabadító mozgalom / mpla/ állást foglalt az összes, a portugál gyarmati uralom elleni nemzeti felszabadító harcban résztvevő hazafias erők egyesült frontjának létrehozása mellett.

az mpla a kezdetben elsősorban a néger és a területen élő portugál városi értelmiségieket vonzotta. 1959-ben az mpla szervezetét száműzték luandából, ezért központját először a guineai conakryba, majd később kinshasába/ az akkori leopoldvillebe/ helyezte át. az mpla megalakulásától kezdve angola valamennyi társadalmi osztályából és etnikai csoportjából, különösen az értelmiség köréből próbált támogatást szerezni. ennek ellenére - mint a másik két angolai mozgalom - az mpla is saját etnikai környezetéből kapja támogatásának tulnyomó részét.

az mpla vezetője agostinho neto, a kimbundu törzs egyik alcsoportjához, a mbundukhoz tartozik. ez az etnikai csoport hagyományosan északon a dande-folyó, délen a cuanza-folyó, nyugaton luanda és keleten malange város által bezárt területen élt és el. angola nevét a mbunduk királya, ngola után kapta. a mbundukat a xvii. században igázták le a portugálok.

az angolai lakosság egynegyedét kitevő kimbundu törzset a portugálokkal való hosszú együttlét ideje alatt erőteljesen befolyásolta az európai életforma és közülük került ki a hazai értelmiség többsége.

köztudott, hogy az mpla iránt vonzódó képzett városi emberek többsége ezt a szervezetet tartotta képesnek arra, hogy modern kormányzati rendszert fejlesszen ki és tartson fenn.

az mpla története kezdettől fogva belső konfliktusoktól volt terhes. közvetlen a portugáliai rendszerváltozás után, amely a portugál-afrikai birodalom felbomlásához vezetett, az mpla három csoportra szakadt. neto azonban a portugálok segítségével képes volt kezében tartani az irányítást. az ország függetlenné válása után is érkeztek hírek a mozgalmon belüli további széthuzásokról.

/folyt.köv./
19.30/a

- 55 -

kk.57./ mpla.....2.folyt.szerk.táj./-a

a mozgalom megalakulását követő első években neto járt az egyesült államokban is, hogy támogatást szerezzen a portugál gyarmatosítók elleni harcához, ott azonban, kommu-nista háttéré, miatt zárt ajtókra talált. ezek után fordult a szovjetunióhoz, amely azóta segíti őt.

a hatvanas évek közepe óta az mpla szovjet katonai felszereléseket kapott és kádereit a szovjetunióban, csehszlová-kiában és bulgáriában képezték ki.

a már szovjet fegyverekkel felszerelt mozgalom számos gerillatámadást indított a portugál gyarmati hadsereg ellen és egy ízben, a carmonai felkeléskor közösen harcolt egyik je-lenlegi ellenségével, az fnla-val. a portugálok mindig gyengébb-nek tartották az mpla-t az fnla-hoz és az unita-hoz képest. 1974-ben a portugálok majdnem teljesen felszámolták az mpla-t.

amikor a portugálok megkezdték angola dekolonializálását a három mozgalom közösen alakított ideiglenes kormányt luandá-ban. választásokat terveztek közvetlenül a függetlenség kikiál-tása előtt, de a fővárosban harcok törtek ki egyik oldalon a mpla, másik oldalon a fnla és az unita között. eközben jelen-tősen növekedtek a szovjet fegyverszállítások, beleértve harckocsikat, korszerű fegyvereket, rakétákat, stb.

miközben az mpla kiépítette fegyveres erejét, egyuttal fokozatosan kialakította a katonai ellenőrzést saját, etnikai területén, luanda környékén, illetve attól keletre egy szük területen, amely azóta is főbázisa.

az fnla és az unita is a saját etnikai területére vo-nult vissza/ az előbbi északon, az utóbbi az ország déli terü-letén/.

miután november 11-én az mpla kikiáltotta az ország füg-getlenségét, a másik két mozgalom, amely szövetséget kötött a harcban, huambóban, a hajdani nova lisboában ellenkormányt ho-zott létre.

az mpla azt igéri, hogy szocialista államot hoz létre, a-melyben állami ellenőrzés alá vonják az ipar és az ország hatalmas, többnyire kiaknázatlan természeti kincseit, beleért-ve a cabindai olajat.

/folyt.köv./

19.40/a *el 20'00*
5

- 56 -

kk.57./mpla.....3.folyt.szerk.táj./-a

a politikai megfigyelők többsége úgy véli, hogy az mpla számára rendkívül nehéz lesz elfoglalni és ellenőrizni az egész országot. az fnla, amely a vereség szélén áll, kész gerillaháborút vívni az mpla ellen és ez a lehetőség marad az unita számára is, ha a hagyományos háboruban alulmarad./mti/

kk.58. husák - antunes

fe/a/bs p r á g a, 1976. január 16./mti/

gustáv husák csehszlovák elnök pénteken fogadta a hivatalos látogatáson prágában tartózkodó melo antunes portu-gál külügyminisztert. a találkozáson jelen volt chnoupek cseh-szlovák külügyminiszter is.

a vendéget a nap folyamán strougal miniszterelnök is fogadta. melo antunes annak a véleményének adott han-got, hogy látogatása jelentős lépés a két ország közötti mindenoldalu és kölcsönösen előnyös baráti kapcsolatok fejlő-dése szempontjából. hangsúlyozta, hogy prágai tárgyalásai során a legfontosabb nemzetközi problémák megítélésében a nézetek hasonlósága jutott kifejezésre./taszsz/

kk.59. hallgrimsson - sajtóértekezlet

ág/a/bs r e y k j a v i k, 1976. január 16./mti/

geir hallgrimsson izlandi miniszterelnök pénteken sajtó-konferencián kijelentette: kormánya egyelőre nem szakítja meg a diplomáciai kapcsolatokat angliával és egy hét haladékat ad az angol kormánynak arra, hogy kivonja hadihajóit az izlandi vizekről.

az izlandi parlament/althing/ külügyi bizottsága pénte-ken ülést tartott, s meghallgatta izlandi hajózási szakértőknek a legutóbbi tengeri incidenssel kapcsolatos jelentését. mint ismeretes, január 7-én az izlandi területi vizeken egy angol fregatt nekiütközött egy izlandi őrhajónak és megrongálta azt. /reuter/

19.55/a *el*

- 57 -

kk.60. rövid hírek

et/th/a/bs

1976. január 16./mti/

b o n n: hadgyakorlat

„brigada frost,76,, elnevezéssel január 26. és 31. között nato-hadgyakorlatot tartanak dánia területén. 700 harckocsit, páncélozott szállítójárművet és más harci eszközöket vonultatnak fel a hadgyakorlatban résztvevő dán, angol és nyugat-német katonai egységek./taszsz/

m o s z k v a : részvét-távirat

alekszej koszigin, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke husszein onn-nak, az új malaysiai miniszterelnöknek küldött táviratában részvétét fejezte ki tun abdul razak, miniszterelnök elhunytja miatt./taszsz/

p r á g a : keresztyén világkonferencia

prágában befejeződött a keresztyén világkonferencia nemzetközi titkárságának háromnapos ülése. a tanácskozáson a résztvevők megvitatták a nemzetközi keresztyén mozgalom eddigi tevékenységét és meghatározták a további munka fő irányát./taszsz/

u l a n b a t o r : karakas

zsambin batmönh, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke pénteken fogadta karakas lászló munkaügyi minisztert és kíséretét. a meleg, baráti hangulatu találkozón jelen volt ragcsa miniszterelnökhelyettes, a magyar-mongol kormányközi bizottság mongol tagozatának elnöke és kádas istván nagykövet. /mti/

s z ó f i a : színésznő halála

szófiában csütörtökön elhunyt elena hranova dimitrov-dijas színésznő.

/folyt.köv./
20.05/a *ll 2045*

- 58

kk.60./ rövid.....folyt./-a

s a n t i a g o: hadbírótság

a chilei temucoban hadbírótság elé állítottak pénteken tizenhét baloldali nézeteiről ismert személyt. az „állambiztonsági törvény,, megszegésével vádolják őket. az ügyész a vádlottak egyikére 20 évi börtönbüntetés kiszabását kérte./afp/

b o g o t a : rendkívüli állapot

alfonso lopez michelsen kolumbiai elnök pénteken bejelentette, hogy még ebben a hónapban megszüntetik az országban tavaly június óta érvényben lévő rendkívüli állapotot./upi/

-.-

kk.62. argentina

vz/a/bs

b u e n o s a i e s, 1976. január 16./mti/

a csütörtökön megkezdett kormányátalakítás során isabel perón argentin elnökasszony pénteken raul quijanót nevezte ki az ország külügyminiszterévé. a csütörtöki jelentések még arról számoltak be, hogy quijano a művelődés-és oktatásügyi tárcát veszi át./ap/

x x x

pénteken argentinában négy gerilla és egy rendőr vesztette életét összetűzésekben. az idén harmincöten haltak meg politikai merénylet következtében a latin-amerikai országban. /ap,upi/

-.-

kk.63. chirac bretagneban

ds/a/pi

p á r i z s, 1976. január 16./mti/

chirac miniszterelnök pénteken és szombaton kétnapos látogatást tesz bretagne-ban. utjának eddigi állomásain több helyen heves tüntetésekre került sor, így brest-ben és quimperben, ahol a munkások az egyre fokozódó munkanélküliség ellen tiltakoztak, a parasztok pedig a mezőgazdasági termelői árak felemelését követelték. chirac megígérte, hogy a kormány „nem fogja feláldozni a francia mezőgazdaság érdekeit a közös piac oltárán,, - s a közeljövőben kezdődő közöspiaci agrártárgyalásokon mindent el fog követni, hogy a francia parasztok magasabb árat kaphassanak termékeikért./

20.15/a *ll 2045*

- 59 -

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk.61. angolai hírek

hl/ve/a/bs

1976. január 16./mti/

w a s h i n g t o n

ford elnököt aggasztja, hogy több ezer kubai katona harcol angolában - jelentette ki pénteken John Carlson, a fehér ház helyettes sajtótitkára. a szóvivő szerint a kubai katonáknak nincs törvényes alapjuk arra, hogy a térségben harcoljanak.

„ az elnök tovább tevékenykedik majd diplomáciai csatornákon keresztül és minden számára lehetséges eszközt felhasznál arra, hogy az angolai konfliktust külföldi beavatkozás nélkül oldhassák meg, - mondotta a szóvivő, /upi/

j o h a n n e s b u r g

nyugati hírügynökségek pénteken idézték a zairei hivatalos hírügynökség csütörtöki késő este kiadott közleményét, amely szerint az mpla egységei, kubai csapatok támogatásával, január 10-én az angolai-zairei határ mentén támadást intéztek a zaire shaba tartományában lévő dilolo városa ellen. a zairei hírügynökség szerint az mpla-nak ez az akciója, „ casus belli, „ bár zaire még nem hozott végleges döntést a támadással kapcsolatban.

mobutu zairei elnök csütörtöki látogatást tett dilolo városában.

nyugati hírügynökségek szerint az incidens azzal fenyeget, hogy az angolai harcok áttérjednek zairei területre. /afp, upi, ap/

kk.64. scowcroft

fe/a/bs

w a s h i n g t o n, 1976. január 16./mti/

a fehér ház pénteki hivatalos bejelentése szerint a, „ negyvenes bizottság, „ Brent Scowcroft, ford elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója váltotta fel Henry Kissinger-t. John Carlson szóvivő közlése szerint az elnök novemberben hajtotta végre a változtatást.

Vélem x x x

/folyt. köv./

20.20/a *Al 20.45*

- 60 -

kk.64./ scowcroft.....folyt./-a

ford megtiltotta az amerikai hírszerző szervek tevékenységét vizsgáló képviselőházi bizottságnak, hogy nyilvánosságra hozzák az egyesült államok angolai és olaszországi titkos tevékenységéről szóló két dokumentumot. az elnök a bizottság elnökéhez intézett csütörtöki levelében azzal indokolta döntését, hogy a dokumentumok közzététele, „ ellentétben állna az usa nemzeti érdekeivel. „ /reuter, upi, afp/

-.-

kk.65. varsó felszabadulásának évfordulója

ba/a/pi

v a r s ó, 1976. január 16.

barabás jános, az mti tudósítója jelenti:

pénteken este ünnepek köszöntötték varsó felszabadulásának 31. évfordulóját a lengyel fővárosban. a szovjet nép ajándékként épült kultúra és tudomány palotájának koncerttermében gálaestet tartottak, amelyre a hagyományoknak megfelelően az egész országból meghívták az értelmiségieket, az ellenállás hőseit is. a több mint 700 éves város, amelyet a nácik szinte a földig romboltak le, a felszabadulás óta újjászületett. a főváros elfoglalta méltó helyét, mint az ország kulturális és tudományos központja, és a felépült több mint háromszáz üzem a második legfontosabb ipari körzettel tette.

az évfordulón a hősi múlt mellett sok utalás hangzott el a jövőre is. a most kezdődött ötéves tervidőszak ambiciózus tervei az ősi és mégis fiatal varsó képét még jobban átalakítják. megépül a várost kelet-nyugati irányban átszelő autópálya, az új nemzeti könyvtár, új székhelyet kap az orvostudományi egyetem, és több mint 120 ezer lakást adnak át rendeltetésének. e tervet a varsói vajdaság vezetői nem maximális, hanem minimális programnak tekintik. /mti/

-.-

20.30/a *Al 20.45*

- 61 -

kk.66. cionista provokáció

pm/pr/a

bs new york, 1976. január 16./mti/

az egyesült államokban tevékenykedő cionista elemek folytatják provokációikat azok ellen a külföldi képviselők ellen, amelyek szolidaritásukat nyilvánítják a palesztinai nép igazságos harcával. a cionisták, hogy akadályozzák a biztonsági tanácsnak a közel-keleti problémával kapcsolatos munkáját - igénybe veszik a zsidó védelmi liga elnevezésű szervezet terroristáinak,, szolgálatait,,.

pénteken reggel egy gépkocsiból bombát dobtak a lengyel népköztársaság konzulátusa épületének kapujához. személyi sérülés nem történt. a rendőrség nem tudta elfogni a tetteseket.

a merénylet után egy órával a upi amerikai hírügynökség szerkesztőségét felhívta egy magát a,, zsidó fegyveres ellenállás,, képviselőjének nevező férfi és közölte, hogy magára vállalja a felelősséget a merényletért. mint kijelentette,, így járnak el majd mindazokkal szemben, akik támogatják a palesztinokat.

az amerikai hírügynökségek megjegyzik, hogy new yorkban, a,, zsidó fegyveres ellenállás,, elnevezés mögött gyakran a hírhedt zsidó védelmi liga rejtezik./taszsz,pap/

-. -

kk.67. walter scheel nyilatkozata

pm/th/a/bs

b o n n, 1976. január 16./taszsz/

walter scheel, az nszk szövetségi elnöke pénteken a nyugatnémet fővárosban akkreditált külföldi diplomaták számára rendezett hagyományos újévi fogadáson elhangzott beszédében kijelentette, hogy a német szövetségi köztársaság kormányának legfőbb célkitűzése - a nemzetközi feszültség további enyhítése és a béke megszilárdítása. a békének a fennálló realitások alapján való megerősítése elháríthatja a fegyverkezési hajszát okozta veszélyt. a fegyverkezési hajszának megszüntetése és világszerte a béke biztosítása abban az esetben lehetséges, ha az államok egyesítik erőfeszítéseiket e téren - hangsúlyozta walter scheel./mti/

-. -
- 62 -

29.25/a *ll 21.40*

kk.68. hírek bulgáriából

tj/a/bs

s z ó f i a, 1976. január 16./mti/

a bolgár szakszervezetek központi tanácsának meghívására pénteken szófiába érkezett a perui dolgozók általános szövetségének küldöttsége. a perui delegáció, amelyet gustavo espinosa, a szövetség főtitkára vezet, megkezdte hivatalos tárgyalásait a bolgár szakszervezetek központi tanácsának küldöttségével.

x x x

konsztantin tellalov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának titkára pénteken fogadta a szíriai baath-párt küldöttségét, amely mohamed ali hasszának, a központi párt-főiskola igazgatójának vezetésével tartózkodik szófiában.

x x

„ a bolgár ikonfestészet ezer éve,, címmel nyílt kiállítás szófiában pénteken. az egyedülálló kollekció magában foglalja a bolgár ikonművészet valamennyi stílusváltozatát, s megismerteti a látogatókat a különböző korokban használt anyagokkal és technikai eljárásokkal./temesi/

-. -

kk.69. ford - cia / lásd kk.64-es hírünket/

pm/ve/a/bs

w a s h i n g t o n, 1976. január 16./mti/

azzal kapcsolatban, hogy ford elnök megtiltotta a cia olaszországi és angolai tevékenységéről készített jelentés közzétételét, a taszsz idézi a washington post észrevételeit. e szerint a jelentés adatokat közöl arról, hogy a központi hírszerző szolgálat finanszírozta olaszországban a kommunistaellenes politikai pártokat, hogy megakadályozza a kommunista választási sikereit, angolában pedig támogatta a két szépatista szervezetet.

a szovjet hírügynökség megjegyzi: az angola és olaszország belügyeibe való amerikai beavatkozás egyes tényei már nyilvánosságra kerültek és óriási felháborodást keltettek az egyesült államokban, csakugy mint külföldön./taszsz/

-. -

21.30/a *ll 21.40*

- 63 -

kk.70. izland - külügyi bizottság

ág/pr/a/bs r e y k j a v i k, 1976. január 16./mti/

az izlandi parlament külügyi bizottsága pénteki ülésén javasolta az izlandi kormánynak, szakítsa meg a diplomáciai kapcsolatokat nagy-britanniával.

az összes politikai pártok képviselőiből álló héttagú külügyi bizottság egyhangulag hozott határozatot a diplomáciai kapcsolatok megszakításáról.

mint ismeretes, az izlandi kormány az izlandi halászhajók vizeken nemrégiben lezajlott incidensek miatt kilátásba helyezte a diplomáciai kapcsolatok megszakítását.

geir hallgrimsson miniszterelnök ugyanakkor kijelentette: hétfőig várakozó álláspontra helyezkedik, mivel a kormány döntése nagymértékben függ luns nato-főtitkár hétfői londoni tárgyalásainak kimenetelétől./reuter/

.-

kk.71. közel-kelet - esti összefoglaló

csr/ve/a/bs 1976. január 16./mti/

b e i r u t

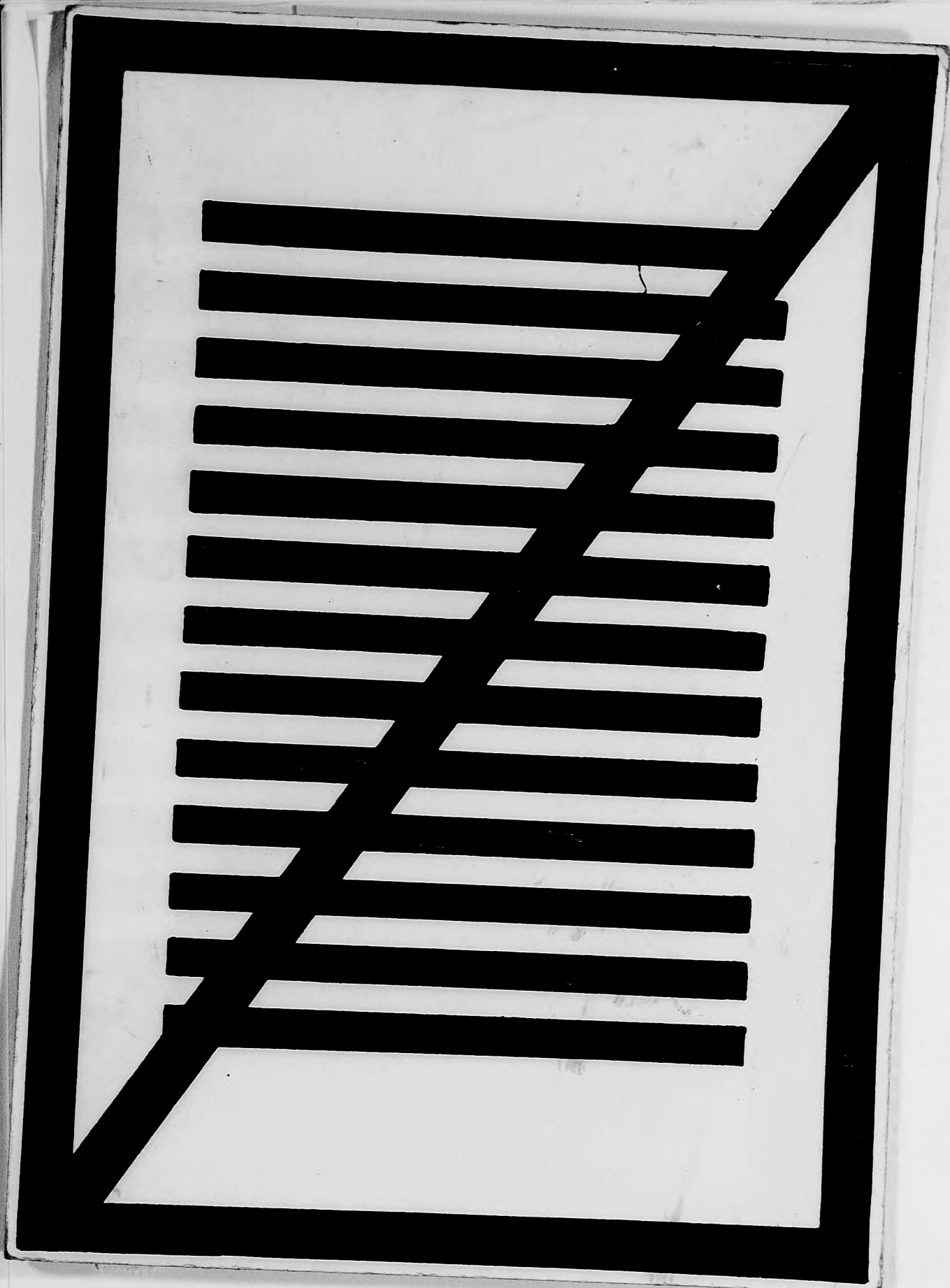
karami libanoni miniszterelnök pénteken tiltakozott frangié elnöknel a légierő bevetése miatt, a mohamedán politikai és vallási vezetők tanácskozásuk után kiadott közleményben hangsúlyozták, hogy a légierő bevetése a hadsereg részéről lázadás volt a politikai vezetés ellen, és a miniszterelnök utasítása ellenére történt. a közlemény követeli a tall zaatar palesztin menekülttábor blokádjának feloldását, az elfoglalt dbayeh menekülttábor kiürítését és a harcok beszüntetését. karami miniszterelnök a találkozón kijelentette: biztosítékot kapott a hadseregtől arra, hogy damourban a reguláris alakulatok nem fognak beavatkozni a jobboldali erők oldalán.

/folyt.köv./

21.45/a

21.55

- 6 4 -

kk.70. izland - külügyi bizottság

ág/pr/a/bs r e y k j a v i k, 1976. január 16./mti/

az izlandi parlament külügyi bizottsága pénteki ülésén javasolta az izlandi kormánynak, szakítsa meg a diplomáciai kapcsolatokat nagy-britanniával.

az összes politikai pártok képviselőiből álló héttagu külügyi bizottság egyhangulag hozott határozatot a diplomáciai kapcsolatok megszakításáról.

mint ismeretes, az izlandi kormány az izlandi halászati vizeken nemrégiben lezajlott incidensek miatt kilátásba helyezte a diplomáciai kapcsolatok megszakítását.

geir hallgrimsson miniszterelnök ugyanakkor kijelentette: hétfőig várakozó álláspontra helyezkedik, mivel a kormány döntése nagymértékben függ luns nato-főtítkár hétfői londoni tárgyalásainak kimenetelétől./reuter/

-.-

kk.71. közel-kelet - esti összefoglaló

csr/ve/a/bs 1976. január 16./mti/

b e i r u t

karami libanoni miniszterelnök pénteken tiltakozott frangié elnöknél a légierő bevetése miatt, a mohamedán politikai és vallási vezetők tanácskozásuk után kiadott közleményben hangsúlyozták, hogy a légierő bevetése a hadsereg részéről lázadás volt a politikai vezetés ellen, és a miniszterelnök utasítása ellenére történt. a közlemény követeli a tall zaatar palesztin menekülttábor blokádjának feloldását, az elfoglalt dbayeh menekülttábor kiürítését és a harcok beszüntetését. karami miniszterelnök a találkozón kijelentette: biztosítékot kapott a hadseregtől arra, hogy damourban a reguláris alakulatok nem fognak beavatkozni a jobboldali erők oldalán.

/folyt.köv./

21.45/a

ll 2/55

- 6 4 -

m73. külpolitikai hireink jegyzéke 1976. augusztus 16-án 16.00 órától zárásig

a/bs

1976. augusztus 16.

39. cumhal-beszéd - taszsz
40. indokínai hírek
41. sanchez nyilatkozata
42. a kirgiz kp kongresszusa
43. rövid hírek
varsó: finn küldöttség
belgrád: amerikai képviselők
bécs: kitüntetés
brüsszel: magyar nagykövet
líma: népek barátsága érdemrend
genf: nemzetközi munkaügyi szervezet
új-delhi: nyerere
44. olasz kormányválság
45. antimaffia-bizottság
46. peking és a közel-kelet
47. angola - vegyes
48. nyugat-európai hadiipari együttműködés
49. nato - küssinger
50. alsó-szászország
51. az fkp kb plénuma
52. libanon - 2.
53. schweitzer
54. portugália
55. bvt irodájának ülészaka
56. előnyös gazdasági kapcsolatok
57. mpla - ap-ismertetés/szerk. táj./
58. usa - antunes
59. hallgrimsson - sajtóértekezlet
60. rövid hírek
bonn: hadgyakorlat
moszkva: részvétávirat
prága: keresztyén világkonferencia
ulan-bator: caracas
szófia: színésznő halála
santiago: hadbírótság
bogota: rendkívüli állapot
61. angolai hírek /szerk. táj./
62. argentina
63. chirac bretagne-ban
64. scowroft
65. varsó felszabadulásának évfordulója
66. cionista provokáció
67. walter scheel nyilatkozata

- 66 -

de 22.05

kk.73 híregyzék...folyt/

a/-bs

68. hírek bulgáriából
69. ford - cia / lásd kk.64-et/
70. izland - külügyi bizottság
71. közel-kelet - esti összefoglaló
72. az indiai külügyminiszter nyilatkozata
73. híregyzék

--

22.00/a

667-

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: lehél miklós
szerkesztették: márkus gyula
sebestyén tibor
németh gyula
pirityi sándor
barabás miklós

de 22.05

MTI.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

kk. 1. várható

kd/il már

1976. január 17.szombat /mti/

pozsony-bécs:

antunes portugál külügyminiszter befejezi
csehszlovákiai látogatását és ausztriába
utazik

lisszabon:

szakszervezeti tömegtüntetések

helsinki:

bvt-elnökség irodájának rendkívüli ülése
angoláról

varsó:

szejm-ülés

..-

kk. 2. heti várható

a szerkesztőségek tájékoztatására

kd/il már

1976. január 17./mti/

január 19.hétfő:

helsingör:

európai szocialista vezetők csucstalálkozója

washington:

ford üzenete az unió helyzetéről

varsó:

megnyílik az egyesült parasztpárt kongresszusa

katmandu:

csavan indiai külügyminiszter látogatása

new york:

folytatódik a biztonsági tanács közel-keleti
vitája/valószínűleg az egész héten/

/folyt.köv./

-1-